

Dunaszentgyörgyi Csapó Vilmos Általános Iskola

7135 Dunaszentgyörgy

Várdomb utca 26.

idősz: 220/2025

A Dunaszentgyörgyi Csapó Vilmos Általános Iskola

pedagógiai programja

Készítette:

Dunaszentgyörgy, 2025. július 2.

.....
Hornyánszki Christiane
igazgató

Dunaszentgyörgyi Csapó Vilmos Általános Iskola

A Dunaszentgyörgyi Csapó Vilmos általános Iskola jelen Pedagógiai programját a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 83. § (2) g) pontja alapján jóváhagyom:

Szekszárd, 2025. 08.05. ....

.....
Gerzsei Péter
tankerületi igazgató

04
Szekszárdi Tankerületi Központ

Tartalomjegyzék

I. BEVEZETŐ	4
1. A Pedagógiai program jogszabályi háttere	4
2. Az intézmény bemutatása	5
3. Jövőkép	7
4. Küldetésnyilatkozat	7
5. A pedagógiai program nyilvánossága.....	8
II. NEVELÉSI PROGRAM	9
1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	9
1.1. Nevelő-oktató munkánk alapelvei, értékei	9
1.2. Nevelő-oktató munkánk céljai.....	11
1.3. Nevelő-oktató munkánk kiemelt feladatai, eszközei, eljárásai.....	11
2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	14
3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	16
3.1. A gyermekközösségek nevelési céljai, feladatai	17
3.2. A közösségi nevelés színterei	18
3.3. A közösségi élet hagyományai	19
3.4. A tanórán és tanórán kívül megvalósítható közösségfejlesztés feladatai	21
4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek	21
4.1. A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő tanulókkal kapcsolatos feladatok	22
4.2. Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program	23
4.3. A tehetséggondozás lehetőségei iskolánkban.....	24
5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	25
5.1. A pedagógusok munkájának tartalma, helyi intézményi feladatai	25
5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	26
6. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	27
7. Az intézmény és partnerei kapcsolattartásának formái	28
7.1. Kapcsolattartás a szülőkkel	28
7.2. Kapcsolattartás a pedagógusokkal	29
7.3. Kapcsolattartás a tanulókkal	30

8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	30
9. Egészségnevelési program.....	31
9.1. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokat	31
9.2. A közlekedési ismeretekkel kapcsolatos tananyagrésztanítása	36
9.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok.....	36
9.4. A mindennapos testnevelés szervezésével kapcsolatos feladatok	38
10. Környezeti nevelési program.....	39
III. HELYI TANTERV	47
1. A választott kerettanterv megnevezése.....	47
2. A kötelezően választandó tanórai foglalkozások szervezésének szabályai.....	49
3. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	49
4. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	51
5. A Nemzeti alaptantervben (NAT) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályait	53
6. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	58
7. A választható tantárgyak, foglalkozások	58
8. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése.....	59
8.1. Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje	59
8.2. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	65
8.3. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei	66
8.4. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai.....	67
9. A tanulók jutalmazásának elvei és formái	69
10. A magatartás és szorgalom értékelése	71
11. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	76
11.1. Szociális hátrányok enyhítése.....	77
IV. Mellékletek.....	78
1. sz. melléklet	78
Tanulmányi- és sportversenyek	78
2. sz. melléklet	80
Az osztály/tanulmányi kirándulások szervezésének szabályai.....	80
3. számú melléklet	81
Tanulmányi- és vizsgaszabályzat	81

Az egyes vizsgatantárgyak részei, követelményei és értékelési rendje.....	92
V. Legitimációs záradékok.....	101

I. BEVEZETŐ

A **Dunaszentgyörgyi Csapó Vilmos Általános Iskola pedagógiai programja** a nevelőtestület nevelő - oktatómunkájának alapját képező stratégiai alapidokumentum, melyből partnereink tájékozódhatnak céljainkról, munkánkról, eredményeinkről, és betekintést nyerhetnek közösségünk hagyományépítő tevékenységébe.

Az iskolában a nevelő és oktató munka a pedagógiai program alapján folyik, mely cél- és feladatrendszerével irányt mutat iskolánk valamennyi dolgozójának, partnerének. A pedagógiai programot az iskola nevelőtestülete együttes munkával dolgozta ki, a benne foglaltak megvalósítása mindannyiunk érdeke és feladata. A program összeállításánál figyelembe vettük a korábbi pedagógiai program valamennyi bevált gyakorlatát és az eredményekkel visszaigazolt elemét, valamint az iskola közvetlen partnereinek véleményét, igényeit. Pedagógiai programunkat a törvényi előírásoknak, a változó társadalmi elvárásoknak és az intézmény hagyományainak megfelelően alakítjuk.

A mi iskolánk elsősorban nem szavakban, hanem tettekben határozza meg önmagát. Mindezt egy jól képzett tantestület biztosítja, amely nyitott a további tanulásra, a továbbképzéseken való részvételre, versenyek rendezésére, az iskolai hagyományok megteremtésére és megőrzésére.

Az oktatás magas színvonalát bizonyítja a középiskolai beiskolázások eredménye. A középfokú intézmények visszajelzései alapján évekre visszamenő tapasztalatunk, hogy gyermekeink megállják a helyüket, többnyire megtartják jó tanulmányi eredményüket.

Nevelési programunk tehát az intézmény önmeghatározó dokumentuma, melynek középpontjában a tanulók alkalmazásképes tudásának, képességeinek és egész személyiségének fejlesztése áll.

A program működése a nevelőtestület összehangolt, tervszerű és színvonalas szakmai munkájával valósulhat meg, szorosan együttműködve a családokkal és a fenntartóval.

1. A Pedagógiai program jogszabályi háttere

- 2011. évi CXC. törvény a Nemzeti köznevelésről
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet pedagógiai programmal, helyi tantervvel kapcsolatos rendelkezései
- 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet A Nemzeti alaptanterv kiadásáról
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet pedagógiai programmal kapcsolatos rendelkezései
- 2/2005. (III. 1.) OM rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve
- A kerettantervek kiadásáról szóló 51/2012. EMMI rendelet
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról

- 5/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet és módosításai az iskola – egészségügyi ellátásról

2. Az intézmény bemutatása

Az intézmény adatai

Az intézmény neve: Dunaszentgyörgyi Csapó Vilmos Általános Iskola

OM azonosító: 036325

Cím: Dunaszentgyörgy, Várdomb utca 26.

Az intézmény jellege: köznevelési intézmény

Az intézmény típusa: általános iskola

Az intézmény beiskolázási körzete: Dunaszentgyörgy közigazgatási területe

Az intézmény alapítója: Emberi Erőforrások Minisztériuma

Az intézmény fenntartója: Szekszárdi Tankerületi Központ

Elérhetőség: Telefon: 75/536-010

Honlap: <https://dunaszentgyorgy-iskola.hu/>

E-mail: titkarsag@csapo-dsztgyorgy.edu.hu

Az iskola bemutatása

Az 1827 óta működő iskolánk a település egyetlen oktatási intézményeként hagyományaira építve végzi a 6-16 éves korosztály oktatását, nevelését. Intézményünkben alapfokú nevelés-oktatás folyik. Az iskola szerkezete nyolc évfolyamos általános iskola, évfolyamonként 1 osztállyal. Tagolódás: 1-4. évfolyam alsó tagozat, 5-8. évfolyam felső tagozat.

A pedagógiai munkát igényes, jól felkészült, tantestület végzi.

Az oktató-nevelő munka hatékonyságát segítik:

- ✓ minden területre kiterjedő eszközállomány,
- ✓ az internet hozzáféréssel, számítógépekkel ellátott számítástechnika szaktanterem,
- ✓ modern, digitális eszközökkel felszerelt tantermek.

Intézményünkben az ismeretek közvetítése továbbra is tárgyilagos és többoldalú megközelítésben történik. Az iskolai élet egészét illetően vallási és világnézeti semlegesség jellemzi munkánkat.

Az intézmény társadalmi környezete:

Dunaszentgyörgy Paks városától 12 km-re fekvő, szép, rendezett, széleskörű intézményhálózattal rendelkező község. Közel 2700 –an lakják a települést.

A Paksi Atomerőmű közelsége az itt élőknek folyamatosan munkalehetőséget ad, mellyel él a felnőtt lakosság. Anyagilag ez meg is látszik a településen, illetve az itt lakók életvitelében. Az általános iskolán kívül óvoda, Faluház (könyvtár, teleház) konyha, körjegyzőség, felnőtt- és gyermekorvosi rendelő, sportkombinát szolgálja ki az itt élő lakosok igényeit. Az új Duna-híd számos lehetőséget nyitott ki a munkavállalók számára. A 6-os főút melletti elhelyezkedés lehetővé teszi, hogy különféle programokon vegyünk részt Paks és Szekszárd iskoláiban, intézményeiben.

Az iskola hatékony működéséhez, a tanulók színvonalas oktatásához az anyagi és tárgyi feltételek megléte szükséges. A folyamatos működéshez segítségünkre van a fenntartó Szekszárdi Tankerületi Központ és a helyi önkormányzat.

Az intézmény jövője, biztonságos és folyamatos működése szempontjából meghatározó, hogy a község viszonylag stabil népességgel rendelkezik, ezt támasztja alá a születések növekvő száma is.

Az iskola aktuális állapota:

A nevelőtestület egy része helyi lakosként jól ismeri a település adottságait, több generációra visszamenőleg jó kapcsolatot ápol a szülőkkel. Teljes állású pedagógusaink mellett óraadó, áttanító és részmunkaidős kollégák segítik a munkát. Két munkaközösség fogja össze az alsó és felső tagozaton tanító pedagógusok tanórai, és tanórán kívüli tevékenységét. Pedagógiai asszisztens, iskolatitkár és technikai dolgozók segítik a munkát.

Iskolánk feladatát az önkormányzat tulajdonát képező, a fenntartó Szekszárdi Tankerületi Központ által működtetett épületben látja el. Az épület jelenlegi formája többszöri felújítás, átalakítás után alakult ki. A tanulók elhelyezésére 8 osztályterem, 1 számítástechnika szaktanterem és 2 foglalkoztató terem szolgál. Egyéb kiszolgálóhelyiségek a 2 iroda, 2 tanári, emeletenként vizesblokk és 2 szertár.

Épületen kívül az önkormányzat tulajdonában lévő alábbi helyiségeket használjuk:

- 1 tornaterem a Sportkombinátban,
- 1 technika terem a Faluházban,
- 1 könyvtár a Faluházban.

Nevelő – oktató munkánkat jól segíti a Faluházban elérhető könyvtár és az informatikai háttér, aminek keretében közepesen korszerű számítógéppark és korlátlan Internet hozzáférési lehetőség biztosított számunkra.

A nevelő – oktató munkát segítik továbbá a rendelkezésre álló audiovizuális eszközök, szemléltetőeszközök. A szaktárgyi órákon alkalmazott pedagógiai segédletek, szakkönyvek, falitérképek, térképek stb. munkánk nélkülözhetetlen tartozékai.

Az iskolai étkeztetés biztosításához az önkormányzat tulajdonát képező 1986-ban épült, de 2018-ban teljesen felújított ebédlő és főzőkonyha áll rendelkezésre, amely higiénikus és esztétikus körülményeket biztosít tanulóink számára.

3. Jövőkép

Intézményünk a partneri igények és környezeti változások figyelembe vételével a következő időszakban olyan magas színvonalon működő intézményt képzel el, amely a partnerközpontú működés szellemében rugalmasan reagál a változásokra, a felmerülő igényekre, a társadalmi kihívásokra.

Kiemelt intézményfejlesztési feladatként tekintünk arra, hogy diákjaink a kreatív, érdeklődés-alapú, felfedező, tanítás-tanulás eszközrendszerén keresztül nemcsak általános műveltségre tegyenek szert, hanem nevelési rendszerünkkel megalapozzuk azokat a felelősségteljes, autonóm, problémamegoldó magatartást támogató kompetenciákat is, amelyek alapján növekszik a tanulmány eredményességük, eredményes bekapcsolódásuk a középfokú oktatásba, illetve ezáltal majd hosszú távon a társadalom hasznos tagjaivá, felelősségteljes állampolgárjaivá válnak.

Ennek érdekében szervezetünk olyan intézményi feltételrendszer kialakítására törekszik a következő tanévekben, amely a jól felszerelt tantermi lehetőségekre építkezve korszerű tevékenység-, játék- és élményalapú oktatási módszerekkel, digitális eszközökre alapozva megújítja iskolai folyamatait.

Működésünk emellett a környezet- és egészségtudatosság jegyében zajlik, mely szemléletet erősíteni kívánjuk dolgozóink, tanulóink, partnereink körében is.

Az intézmény működését a környezet valamennyi szereplője pozitívan értékeli és támogatja.

4. Küldetésnyilatkozat

„Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.”

/Szent-Györgyi Albert/

A Dunaszentgyörgyi Csapó Vilmos Általános Iskola olyan gazdag hagyományokkal rendelkező általános iskola, amely hivatásának tekinti az alapfokú képzés szintjén megvalósuló minőségi oktatást és nevelést.

Iskolánkban a gyermek van a középpontban. Azon dolgozunk, hogy minden diákunk számára biztosítsuk a méltányos, befogadó tanulói környezetet, valamint a minőségi oktatást, felkeltjük és fenntartsuk a gyermekek tanulás iránti kíváncsiságát és motivációját, sarkalljuk őket

újabb- és újabb készségek megszerzésére, kialakítsuk bennük az igényt a folyamatos tanulni és fejlődni akarásra. Feladatunk, hogy a tanulás tapasztalatai pozitív élményként formálják személyiségüket, és növeljük esélyeiket az eredményes pályaválasztásban, majd későbbi az önálló életvezetésben.

Célunk neveltjeink értékeinek felfedezése. Hiszünk abban, hogy tevékenységünkkel évről évre hozzásegítjük tanulóinkat ahhoz, hogy biztos alapkészségek birtokában a képességeiknek megfelelő kibontakozási lehetőséget kapják meg.

Iskolánk számára az egyik legfontosabb a kölcsönös bizalmon épülő szülő-pedagógus-diák együttműködés, az őszinte, szeretetteljes kapcsolat, amely nem nélkülözi a következetességet, a tanúláshoz és a továbbtanuláshoz nélkülözhetetlen fegyelmezettség igényét sem.

A munka kultúrája mellett iskolánkat a jó légkör, vidám hangulat jellemzi. Ezt erősítjük a közös rendezvényeinken is.

Iskolánk mindezen tevékenységeivel arra törekszik, hogy kivívja a helyi társadalom, és a szélesebb értelemben vett közvélemény támogatását, elismerését.

5. A pedagógiai program nyilvánossága

A Pedagógiai program egy-egy példányát jóváhagyás után a titkárságon helyezzük el, valamint elérhető az intézményi honlapon, illetve az iskolai belső hálózatának szerverén.

II. NEVELÉSI PROGRAM

1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1. Nevelő-oktató munkánk alapelvei, értékei

Az iskola által felvállalt alapelvek, értékek számbavételénél a nevelőtestület épít a település és az iskola hagyományaira, a meglévő adottságokra, továbbá a remélt fejlesztésekre. A pedagógia alapelvek meghatározásában a nevelőtestület támaszkodni szeretne a családokban elkezdett, és az óvodában megvalósuló nevelésre. Programunkban törekszünk egyensúlyba helyezni a személyiségfejlesztést a közvetíteni kívánt ismeretekkel, és a fejleszteni kívánt képességekkel. Alapvető feladatunk az, hogy a gyermek 6 éves korától az általános iskola befejezéséig támogató és elfogadó, de ugyanakkor célkitűzéseinknek megfelelő irányba határozottan formáló intézményi környezetben éljen.

Tanulóközpontúság elve

Az iskola alapvető feladatának tekinti a személyiségfejlesztést. Iskolánk életét úgy szervezzük, hogy a diákok érdekeit helyezzük a középpontba. Munkánk alapja a tanulók megismerésén alapuló pedagógiai fejlesztés, amely igazodik a tanulók egyéni fejlődési üteméhez. A teljes személyiség fejlesztése magába foglalja az ismeretek elmélyítését, az érzelmi nevelést, a testi fejlesztést, a művészeti nevelést és a társas kapcsolatokra épülő személyiségfejlesztést. Tiszteletben tartjuk a diákok jogait, igyekszünk bevonni őket az iskola életébe, számítunk a véleményükre, ötleteikre, aktivitásukra.

Egyéni tanulási utak biztosításának elve

A tanulást a lehető legtágabban értelmezzük, annak formális, nonformális és informális területein egyaránt lehetőséget teremtünk a fejlődésre. A tanulók megismerésén és egyéni fejlesztésén alapuló pedagógia célja, hogy minden tanuló találja meg a helyét az iskola nevelési-oktatói rendszerében. Rugalmas oktatás-szervezési eljárásokkal támogatjuk a tanulók egyéni fejlődési ütemének érvényesülését.

Értékközvetítés elve

Munkánkkal a tradicionális értékek – műveltség, felelősség, emberség, hazaszeretet, környezet- és egészségtudatosság – tiszteletét közvetítjük és várjuk el az iskola minden szereplőjétől. A pedagógiai munka segítsen a tanulók számára eligazodni; tudjanak értékítéleteket megfogalmazni, megtalálni az értékest, a követendő példát a sok őket érő hatás útvesztőjében.

A pedagógus vezető szerepének elve:

A nevelés személyi kölcsönhatás eredménye, a tanár legfontosabb munkaeszköze saját személyisége. Arra törekszünk, hogy nevelőink személyes példával is ható, meghatározó befolyásoló tényezői legyenek az egész nevelési, fejlesztési folyamatnak.

Életkori sajátosságok elve:

A képzési szakaszokon belül ezen alapelvnek megfelelően fejlődjön a tanulók képesség struktúrája, alakuljon ki helyes énképük. Őrizzék meg aktivitásukat, fejlődjön kreativitásuk, mozgáskultúrájuk, manualitásuk, beszédkészségük, helyesírásuk, olvasási készségük, logikus és kritikus gondolkodásuk, vizuális befogadóképességük. Jellemezze őket érdeklődés, nyitottság, rugalmasság, az önkifejezés igénye, fejlődjön szépérzékük. Alakuljon ki bennük helyes értékrend és reális énkép.

A közösségi hatások elve:

Iskolánkban támogatjuk a tanulói közösségek kialakulását, fontosnak érezzük azok nevelő hatását, de figyelembe vesszük, hogy minden tanulónk egy önálló személyiség. A szocializáció folyamata a szűkebb és tágabb közösségekbe történő beilleszkedés során valósul meg. Ezen keresztül tanulható az egyéni és közösségi értékek, érdekek összehangolása, a konfliktusok megoldása.

Korszerűség elve

Az ismeretközlés mellett fontosnak tartjuk a tanulói kompetenciák fejlesztését. Ezt a leghatékonyabban a tanulócsoporthoz képesti képességeihez és igényeihez igazodó, korszerű módszertanok és tanulásszervezési eljárások alkalmazásával valósítjuk meg. Az IKT és a tevékenységközpontú módszertan alkalmazása az oktatásban a mai korszerű oktatás alapkövetelménye. Arra törekszünk, hogy módszertani tudásunk a XXI. század követelményeihez igazodjon, folyamatosan képezzük magunkat annak érdekében, hogy a felnövekvő generációk igényeihez igazodva végezzük munkánkat. Támogatjuk a pedagógiai innovációkat, a folyamatos megújulást.

Partnerközpontúság elve

Iskolánk akkor lehet sikeres, ha munkánk során a külső és belső partnereinkkel folyamatosan együttműködünk. A kapcsolatrendszerünkön keresztül figyeljük a környezetünket, megismerjük az igényeit, a véleményét. A nevelés - oktatás sikerének, a gyermekek fejlődésének érdekében napi szinten együttműködünk a szülőkkel, a kölcsönös bizalom és támogatás alapján.

Esélyegyenlőség elve

Pedagógiai nyitottsággal és szeretettel közelítünk minden tanulóhoz. Hisszük, hogy minden tanuló érdekében feladatunk a kulturális értékek közvetítése és ápolása, a szociális hátrányok

csökkentése. A kiemelt figyelmet igénylő tanulók számára biztosítjuk a személyre szóló fejlesztést, a támogató, segítő pedagógiai környezetet.

1.2. Nevelő-oktató munkánk céljai

- Iskolánk legfontosabb - a társadalom modernizációs törekvéseivel összhangban álló - átfogó célkitűzése az iskolai tevékenységek valamennyi területén és szintjén egy gyakorlatorientált, a tanulók személyiségének kibontakoztatását szolgáló nevelés és oktatás megvalósítása. Ennek megfelelően az iskola pedagógiai programja és helyi tanterve a tartalmak vonatkozásában tanulási eredmény központú.
- Értékközpontú iskolát szeretnénk működtetni, ahol a hazafiság, az erkölcsi rend, a befogadó szemlélet és a demokrácia, mint érték jelenik meg, melyeket tanulóink részére átadhatunk.
- Iskolánkban törekszünk megteremteni a társadalom minden rétegéből érkező gyerekek tanulásának, fejlődésének optimális feltételeit, a lemaradó tanulók felzárkóztatását.
- A tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon jó kommunikációs készségű, határozott fellépésű, biztos tárgyi tudású, kreatív tanulókat szeretnénk nevelni.
- Fontos célunknak tekintjük, hogy tanulóink legyenek képesek a tankönyvi anyagon kívül is információk megszerzésére, válogatására, rendszerezésére.
- Az intellektus fejlesztése mellett nevelő munkánk során a teljes személyiséget kívánjuk a középpontba állítani. Ennek szellemében célul tűzzük ki, hogy egészséges, edzett, és az erőfeszítésekben kitartó tanulókat neveljünk.
- Iskolánkban támogatjuk a tanulói közösségek kialakulását, fontosnak gondoljuk azok nevelő hatását, szocializációs erejét.
- Az erkölcsös magatartást, a jellemet nem csupán ismeretek nyújtásával, hanem viselkedésminták bemutatásával, példaadással szándékozunk formálni.
- Fokozott figyelmet fordítunk a differenciált tanulásirányítás szervezeti formáinak keresésére.
- Törekszünk a tehetségek felismerésére, gondozására.
- Szeretnénk olyan légkört teremteni az intézményben, hogy mind a gyermekek, mind a felnőttek tudásuk legjavát nyújthassák, és családi környezetben érezhessék magukat.

1.3. Nevelő-oktató munkánk kiemelt feladatai, eszközei, eljárásai

Feladataink a megfogalmazott alapelvek és célok elérése érdekében:

- Az iskolába belépő gyermekekből a tanult és művelt ifjakká válás útjának támogatása.
- Tanulóink tanuljanak meg tanulni, sajátítsák el az önálló tanulás technikáját, rendelkezzenek az alkalmazás képességével.
- Sajátítsák el tanulóink az alapműveltség elemeit, váljanak olvasóvá, ismerjék meg a

könyvtárhasználat fogásait, a modern információs technológia használatát.

- Tanulóink készüljenek fel a továbbtanulásra, hogy a középiskolai követelményeket eredményesen teljesítsék.
- A tanulókból erkölcsi tartással bíró, kulturált, az iskolájuk, szűkebb és tágabb környezetük iránt elkötelezett ifjak váljanak.
- Jellemezze tanulóinkat kötelesség és feladattudat.
- Sajátítsák el a kulturált magatartás szabályait.
- Alakuljon ki bennük a tudás becsülete.
- Ismerjék és tiszteljék jelképeinket.
- Sajátítsák el a magyarsággal kapcsolatos ismereteket.
- Ismerjék meg szűkebb hazájukat, Tolna megyét, településüket kirándulások, túrák, táborok alkalmával.
- Az egészséges életmód feltételeinek biztosítása mellett alakuljon ki tanulóinkban az egészséges életmód igénye, megvalósításának képessége.
- Tanulóink sajátítsák el az önkiszolgálás, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás szabályait.
- Vegyenek részt iskolai sporttevékenységekben, játékos vetélkedőkön, fejlesszék erőnlétüket.
- Alakuljon ki bennük a környezet és természet szeretete, védelmének igénye, a környezet tudatos viselkedés alapjai, a globális gondolkodás és helyi cselekvés összehangolása.
- Ügyeljenek a környezet tisztaságára, aktívan vegyenek részt környezetvédelmi akciókban: (szemétszűret, fásítás, iskolatakarítás, szelektív hulladékgyűjtés) iskolában, szűkebb környezetünkben, településünkön.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei, eljárásai:

- fokozatosan vezetjük át a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,
- megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a mozgásigény kielégítésével megalapozzuk a készségek fejlődését,
- egyaránt alapot teremtünk a koncentráció és a relaxáció képességének kialakulásához;

- az ismeretek elsajátításának folyamatában az induktív és deduktív út konstruktív alkalmazásával törekszünk a rugalmas gondolkodás képességének fejlesztésére;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- alakítjuk a reális önismeretet, a fejlesztő értékelés által megalapozzuk az önértékelés képességének fejlődését,
- a családban megtapasztalt együttműködés értékének tudatosításával megteremtjük a szociális készségek kialakulását a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportokban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontként tekintünk az életkori jellemzők figyelembevételére; az ismeretek tapasztalati megalapozására és a holisztikus tudásépítésre;
- a napközi otthoni nevelés egységes keretbe foglalja a tanulók egyéni képességéhez igazodó fejlesztés teljes folyamatát, biztosítva a tanulóknak a pihenés, a kikapcsolódás, a szórakozás és a testmozgás lehetőségét;
- törekszünk az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára; a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat kialakítására,
- ügyelünk a tanulók egészséges terhelésére, érési folyamatuk követésére, a személyiségük erkölcsi arculatának alakítására, a helyes magatartásformák megismertetésére és gyakoroltatására
- a kortárs kapcsolatok megerősítésével törekszünk elemi állampolgári, és a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek nyújtására;
- az alapvető készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével megalapozzuk az önálló tanulást és az önművelés iránti igényt;
- a személyiség minél teljesebb fejlesztésére törekszünk, biztosítva az ismeretek tapasztalati megalapozását, a felfedezés lehetőségét, a differenciált fejlesztést, a művészi, a gyakorlati és a kognitív készségek fejlesztésének egyensúlyát,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív, interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat (pl. projektek);
- növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték stb.),
- heurisztikus /tapasztalatokra épülő/ tanulási helyzeteket és rendszerező ismeretszerzési élményeket egyaránt kínálunk tanulóinknak, az így szervezett tanulási folyamat juttatja

közel őket a megismerés, a tudás öröméhez, erősíti meg önbizalmukat és növeli teljesítményük értékét;

- a kiemelt figyelmet igénylő tanulókat az egyéni igényeiknek megfelelő támogatás mellett integráltan, közösségben fejlesztjük

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

„A személyiségfejlesztés az önfejlődés elősegítése, a belső lehetőségeket előcsalogató és azokat társas kapcsolatokban kipróbáló öntapasztalás folyamata, melynek során arra építünk, ami a személyiségben lehetőségként adott.”

(Bagdy-Telkes)

Programunkban a fenti idézetet kívánjuk irányadónak tekinteni, melynek során keressük azokat a lehetőségeket és módokat, melyekkel a gyermeki személyiséget pozitívan befolyásolhatjuk.

- Munkánk során olyan önálló személyiségeket kívánunk nevelni, akiknek az iskola által képviselt értékrend, a hazafiság, a tolerancia, a demokrácia jelent értéket.
- Fejlesztőmunkánk leglényegesebb területe az önismeret fejlesztése, melyet olyan élményekkel szolgálunk leginkább, melyben a gyermek felismerheti, hogy mire is képes.
- A személyiségfejlesztés fontos szerepet kap, ezért igyekszünk egyensúlyba hozni a személyiségfejlesztést a közvetíteni kívánt ismeretekkel, és a fejleszteni kívánt képességekkel. Munkánk során a teljes személyiséget kívánjuk a középpontba állítani.
- Fontos feladatunknak érezzük a tanulók nehézségekkel szembeni tűrőképességének fejlesztését is, hiszen mentálisan is egészséges és erőfeszítésekben kitartó tanulókat kívánunk nevelni, akikre minden megélt és megoldott probléma és konfliktus érlelően hat.
- Minden gyermekben van alapvető igény, amellyel képes saját személyiségét, képességeit kibontakoztatni. Ehhez nemcsak ismereteket kell nyújtanunk, hanem személyes példával is kell szolgálnunk, hiszen a személyiségfejlesztés kölcsönhatások eredménye.
- Olyan felnőtt-gyerek kapcsolatot kell kialakítanunk, amely a gyermek fejlődése szempontjából a legeredményesebb. Fontos a támogató, elfogadó környezet, a családi

léggör. Fejlesztőmunkánk során támaszkodni kívánunk a családokban folyó nevelésre, illetve a falu, az iskola hagyományaira is.

Kiemelten fontos, hogy a társadalom különböző rétegeiből érkező tanulók számára

- egyenlő esélyeket biztosítsunk,
- a lemaradókat felzárkóztassuk,
- illetve a mindenkori fenntartó segítségével megteremtjük a fejlődésükhöz szükséges optimális feltételeket.

A személyiségfejlesztés fontos célja a szocializáció. Ennek eléréséhez a következő területekre fordítunk kiemelt figyelmet

- a megalapozó érzelmi nevelés kialakítása,
- a helyes szokásrend és tanulási módszerek megismertetése, gyakoroltatása,
- a tanuláshoz való pozitív attitűd elősegítése,
- a tanulás tanítása,
- a humanisztikus értékek előtérbe állítása,
- a szabadidős tevékenység tudatos tervezése.

A személyiségfejlesztés szempontjából a legfontosabb a *gyermek megismerése*.

Törekszünk arra, hogy a nálunk töltött nyolc éves nevelési szakaszban a lehető legalaposabban megismerjük a gyermekek személyiségét.

- A leendő első osztályosokat minél többször, más-más helyzetekben lássák a tanítók az óvodában, illetve gyűjtsenek információkat az óvodapedagógusoktól, szülőktől.
- Ugyanígy látogassák a negyedik osztályosokat a leendő felső tagozatos osztályfőnökök, szaktanárok a különböző tanórákon.
- Az osztályfőnökök által készített nevelési tervek a mérések segítségével, folyamatos megfigyeléssel kövessék nyomon a változásokat

A személyiségfejlesztés *színterei* a kötelező tanórai foglalkozások, a tanórán kívüli tevékenységek (pl. szakkörök, rendezvények, kirándulások), az osztályok, más közösségek tevékenységei. Kiemelt szerepe van az ünnepeknek, megemlékezéseknek, melyek érzelmi töltése meghatározó a személyiség alakulásában.

3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségek a társadalom szerkezeti alapegységei, az emberek olyan csoportjai, amelyet a közös érdek, cél és közös törekvések kapcsolnak össze.

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. A közösségfejlesztés feladatai az életkor előrehaladtával változnak, így a tevékenységi rendszer szélesedik, az önállóság fokozódik, a közösség szerkezete differenciálódik, az együttműködés képessége növekszik. Világossá kell tenni az együttélés szokásait, szabályait, és elő kell segítenünk az azokhoz való alkalmazkodást.

Az egyéni bánásmód biztosítja, hogy a gyermekek a rájuk jellemző sajátos vonásoknak megfelelően váljanak a közösség tagjaivá.

A gyerekek életében nagyon fontos, hogy milyen közösségben élnek, milyen szerephez jutnak a gyermekközösségekben. A tanulási és sportolási sikerélmények mellett biztosítani szükséges a „társadalmi” sikerélményt is. Ez különösen azon gyerekek számára nagyon fontos, akik a közösség szervezésében tehetségesek. Ennek lehet színtere a jól működő diákönkormányzat.

Minden közösség fejlesztésére irányuló tevékenységünkkel a konstruktív életvezetés kialakításának feladatait is szolgálni kívánjuk.

Nevelési tényezők, amelyek a konstruktív személyiségfejlesztés forrásai:

- tekintélytisztelet (felnőttek - szülők, nevelők,)
- kortársak, kortárscsoportok (irányított, a gyerekek között kibontakozó interakciók, kölcsönhatások variációi – kölcsönös értékelés, példaadás, felvilágosítás, ellenőrzés, segítségadás kölcsönös formái...)
- feladatok (célirányosan megszervezett, konstruktív tanulmányi, fizikai jellegű feladatok végzetése, szabályozott tevékenykedtetés)

Mіндеzen feladatok interakciók keretében alakulnak ki és erősödnek meg azok a magatartási-tevékenységi szokások, valamint magatartási és tevékenységi stratégiára vonatkozó meggyőződések, amelyek a továbbiakban az aktivitást autonóm módon vezérlik.

3.1. A gyermekközösségek nevelési céljai, feladatai

1. osztály:

Az osztályközösség megszervezése. Az iskola belső rendjének elsajátíttatása, betartatása. A helyes tanár-diák viszony alapjai. A közös játék szabályai. A helyes étkezés, az önálló öltözködés elsajátíttatása. Felelősi rendszer kialakítása, egymás elfogadása. A szülő-iskola kapcsolat kialakítása, családlátogatások igény szerint.

2. osztály:

Az osztályközösség erősítése, a Házi rend ismerete, betartása. Tanulóközösségek, tanulópárok kialakítása, differenciált munkavégzés. Munkavégzés az iskoláért. Egymás értékelésének kialakítása. Önálló feladatvállalás az osztályért. Az iskola környékének megismerése. A szülői kapcsolat erősítése. Közös programok a szülőkkel.

3. osztály:

Az osztályközösség erősítése, a felelősi rendszer önálló kialakítása. Egymás elfogadása, az osztálytárs segítése /gyengébb, vagy beteg gyermekkel történő foglalkozás/. Az osztály rendjének önálló megtartása, a Házi rend betartása.

Az idősebbek helyes példáinak követése. A kulturált beszéd, a szabatos fogalmazás kialakítása. Önálló feladatvállalás az osztályért, az iskoláért /versenyek, rendezvények/. A differenciált munkavégzés rögzítése, gyakorlata. A szakköri tagság előnyei, kötelezettségei. A falu megismerése, részvétel a rendezvényeken. Közös programok a szülőkkel.

4. osztály:

Szaktanári rendszerbe szoktatás (angol, német), a felső évfolyam megismerése. A Házi rend betartása. Egymás elfogadása, megbecsülése. Az idősebb társakkal, a felnőttekkel kialakított kapcsolat fejlesztése. A szabadidő részben önálló megszervezése. Az osztályközösség megszilárdítása. Felelősség önmagáért, a társakért. Munkavégzés az iskoláért. Részvétel az iskola szakköreiben. A kitartás, az önmérséklet fejlesztése. Részvétel a kerület ünnepein, rendezvényein, kerületi versenyeken.

5. osztály:

A szaktanári rendszerhez történő alkalmazkodás. Az osztályközösség erősítése. A tanulóközösségek kialakítása, képviselői rendszer megtapasztalása. Differenciált foglalkozások rendszere. Aktív részvétel a szakkörök munkájában. Kiskamaszkori helyes kapcsolatok elsajátítása. A Házi rend betartása, a hetesi felelősség megtapasztalása. Részvétel a Diákönkormányzat munkájá-

ban. Szereplés iskolai rendezvényeken, részvétel iskolai, városi versenyeken, ünnepeken. Munkavégzés az iskoláért, az iskola környezetének védelme. Önálló feladatvállalás az osztályért, az iskoláért. Közös programok a szülőkkel.

6. osztály:

Az osztályközösség erősítése. Egymás elfogadása, megbecsülése. A kiskamaszkori túlkapasok leküzdése, az önuralom fejlesztése. Mások véleményének elfogadása, az egységes és egészséges vitaszellem kialakítása. Az egészséges életvitel elsajátítása.

Az önállóság fejlesztése a tanulás, a munkaszervezés, a szabadidő hasznos eltöltése terén. A szülőkkel kialakított kapcsolat további erősítése. Aktív részvétel a Diákönkormányzat munkájában. Részvétel iskolai versenyek, rendezvények megszervezésében, lebonyolításában. Önálló véleménynyilvánítás az értékelésnél, jutalmazásnál, a magatartási és szorgalom jegyek elbírálásánál.

7-8. osztály:

Az osztályközösség erősítése, a Házi rend betartása. Az önálló tanulás folyamatos erősítése. A kamaszkor testi és lelki problémáinak megismertetése, leküzdésükre történő nevelés. A mások és önmaguk elfogadására nevelés. Ismerjék meg önmaguk értékeit, tudjanak örömet találni mindennapjaikban. Társas kapcsolatukban a helyes példák megtalálása, azok követése. Az iskolához kötődésük további erősítése.

Aktív szerepvállalás az iskola életének szervezésében, lebonyolításában, a Diákönkormányzat munkájában, az ünnepek megrendezésében. Az iskolán kívüli helyes magatartás megkövetelése. A rájuk leselkedő veszélyek /drog, csavargás, stb./ tudatosítása, a megelőzés módjának elsajátíttatása, gyakorlata. A község közéletének megismerése. A reális pályaválasztás kialakítása, felelősségtudatuk erősítése. A vitakultúra gyakorlása, a szabatos, kulturált kifejezőmód erősítése. A szülői vélemény elfogadására nevelés, az önuralom erősítése. Munkavégzés az iskoláért.

3.2. A közösségi nevelés szinterei

Iskolánkban három szint ér ad alkalmat a közösségi neveléssel kapcsolatos feladatokra:

- az osztályközösség,
- az iskola közössége,
- a település közössége.

A legszilárdabb iskolai közösség az **osztály**, mely alapvető fontosságú szocializációs műhelynek tekinthető. Az osztály összetartó erejének kialakításában kiemelt szerepet kapnak az osztályfőnökök.

Az **osztályfőnök** osztálya közösségének felelős vezetője. Az osztályfőnök a tanulókkal közösen elemzi, tervezi és alakítja az osztályközösség életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési célrendszerébe. Céltudatosan törekszik összehangolni valamennyi nevelési tényező együttes hatását.

Nevelési feladatainak ellátása érdekében törekszik a tanulók személyiségének sokoldalú, alapos megismerésére, figyelemmel kíséri az iskolai és iskolán kívüli életüket, munkájukat, családi körülményeiket és baráti kapcsolataikat.

A pedagógusoknak hivatásukból fakadóan kötelesek képviselni a korunkban gyakran háttérbe szoruló, a társadalom fejlődése, a mindennapi élet minősége szempontjából nélkülözhetetlen humán értékeket.

Törekedniük kell a tanulók világnézeti, erkölcsi, értelmi, érzelmi és esztétikai formálásához, meggyőződésük és igényeik kialakításához.

Az **iskola közösségének** tagja minden diák, pedagógus és dolgozó. Ebben a közösségben a kortársak mellett a kisebbekkel, nagyobbakkal és felnőttekkel szembeni viselkedést, kommunikációt, a nagyobb közösségben rejlő értékeket is el kell sajátítani. Megtapasztalható a nagyobb közösség összetartó ereje, amely befogad, és elenged. Hatékonyan tanulható az együttműködés, a konfliktusok megoldása, az érzelmi intelligencia készségei. A Diákönkormányzat működésén keresztül tanulóink megtapasztalják a képviselői demokrácia alapjait.

A **település közössége** kezdetben szoros kötődést jelent a családok, és a belőlük érkező gyermekek számára. Az óvodából az iskolába lépve tovább szeretnék erősíteni a kötődést a helyi természeti- és társadalmi környezethez, ezért szoros kapcsolatokat ápolunk az önkormányzattal, óvodákkal, civil szervezetekkel. Támogatjuk egymás rendezvényeit, és részt veszünk a település életében.

Reményeink szerint a közösségfejlesztésnek a már működő formái tovább fognak színesedni, és tanulóink aktív tagjai lesznek a formálódó közösségeknek.

3.3. A közösségi élet hagyományai

Osztályközösség szintű tevékenységek

1. **Közös ünnepek:** Nemzeti ünnepeink (okt. 6. és Jún.04.), Mikulás, Húsvét, Anyák napja, stb.) lehetőséget nyújtanak hazánk és a magyar nép szokásainak megismerésére, hagyományápolására és hagyományteremtésre.
2. **Klubdélutánok** erősítik az összetartozást, megszervezésük megkívánja az együttműködést, munkamegosztást.
3. **Karácsonyi teadélután** alkalmat jelent az európai kultúra és hagyományok megismerésére, ápolására, az érzelmek mély megélésére, az ünnep formai és tartalmi összetevőinek megtapasztalására.

4. Magasággyás ápolása alkalmat teremt arra, hogy a természettel szorosabb kapcsolatba kerüljenek diákjaink. A növények ültetése, gondozása, fejlődésük figyelemmel kísérése erősíti a környezettudatos életmód elemeinek kialakulását.
5. Osztálykirándulás a szervezés kapcsán lehetőséget ad a döntéshozatal folyamatának megismerésére, a felelősségvállalásra. A részvétel olyan közösségi élményt és tapasztalatszerzési lehetőséget nyújt a diákok számára, amely az iskola falain túl mutat.
6. Pályaorientációs nap az életkori sajátosságoknak megfelelően lehetőséget nyújt a szülők, nagyszülők, településen élők foglalkozásának megismerésére, a későbbi pályaválasztási döntés megalapozására.

Iskolai szintű közösségi tevékenységek:

1. A Föld napja. A tanulók személyes tapasztalatokat szereznek az együttműködés elemi szabályairól, környezetünk védelméről és megóvásáról.
2. Csapó-nap: Megismerik hazánk, településünk történelmét, az iskola névadóját, fejlődik a szociális kompetenciájuk, megtanulják az együttműködési, együttléti szabályokat.
3. Iskolai rendezvények: ünnepélyes tanévnyitó, tanévzáró, ballagás, szecskaavató adnak lehetőséget a közösségi viszonyok és kapcsolatok kiépítésére, mely magában foglalja a személyek közötti kapcsolatokat, a közösségben kialakuló eszmei viszonyokat, az egyének értelmi-érzelmi viszonyulását a közösséghez.
4. Gvermeknap. A nyolc évfolyam közös részvételével zajló rendezvény, amely a közös élményszerzésnek, egymás segítésének, az egyenrangúság érzése kialakításának a színtere.
5. Karácsonyi műsor A karácsonyi ünnepekör hagyományainak, értékeinek megélése a nagy közösség életében is erősíti a kulturális és érzelmi kötődést, a várakozást, a lélek megemelkedését.
6. Adventi udvar Az ünnepi hangulat megélése ételeken, italokon, tárgyakon keresztül az adventi udvarban folytatódik. Előkészítésébe és lebonyolításába a szülők is bekapcsolódnak.
7. Farsang Az alsó és a felső tagozat vidám rendezvénye, a felhőtlen szórakozás kulturált megélésére.
8. Te Szedd! Az országos akcióban rendszeresen részt vesznek iskolánk diákjai, akik a környék megtisztításával járulnak hozzá a környezetük védelméhez.

Települési szintű közösségi tevékenységek:

1. Nemzeti ünnepeink a település és az iskola életének szervesen összekapcsolódó eseményei, a magyarságtudat és az összetartozás élményének színterei.
2. Szüreti nap: a település hagyományos rendezvénye, melyen az egész település jelen van, a településen működő civil szervezetek, intézmények közösen szervezik és vesznek részt rajta
3. Vers- és prózamondó verseny, „Kire ütött ez a gyerek?” kulturális gála az iskola olyan eseményei, amelyek a falu közössége előtt zajlanak, erősítik a kulturális hagyományokat, az iskola és a családok kapcsolatát.

3.4. A tanórán és tanórán kívül megvalósítható közösségfejlesztés feladatai

Az iskola a lehetőségei és a tanulók érdeklődése szerint *szabadidős foglalkozásokat* szervez:

- tanulmányi /tematikus kirándulást,
- múzeumlátogatást, múzeumi órát,
- ifjúsági hangversenylátogatást,
- színházlátogatást
- az alsó tagozatos tanulók számára játszóházi programokat,
- az egész napos neveléshez kapcsolódó tematikus délutánokat.

Intézményünk lehetőséget biztosít tanulóinak a különböző egyesületekben való szereplésre.

Az osztályok a szülők bevonásával akár gyalogosan, akár kerékpárral kirándulást szervezhetnek.

Lehetőséget biztosítunk az osztályoknak a délutáni osztályprogramok megtartásához.

Továbbra is elsősorban osztályszinten szeretnénk szervezni a környező városokba mozi- és színházlátogatásokat, mivel az helyben nem oldható meg.

4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

Iskolánk a Szakmai alapidokumentuma alapján ellátja a BTMN és az SNI tanulók integrált nevelését-oktatását.

Intézményünk feladata - az alapfokú oktatás keretein belül – a sajátos nevelési igényű, illetve a tanulási- és magatartászavarral küzdő gyermekek integrációja. Iskolánk alapvető, az oktatási-

nevelési folyamat egészét átszövő feladatának tekinti a tanulók személyiségfejlesztését. Ennek következtében az integráció nyomatékosá teszi a gyermekek toleranciára és a másság elfogadására való nevelését, annak megtapasztalását és megértését, hogy minden személyiség egyformán értékes és fontos. A spontán tanulást, a társakkal való együttműködést, a kommunikáció fejlődését segítik azok az élmények, tapasztalatok és minták, amelyeket a gyermekek a kortárs-csoportban megélnek.

Az intézmény teljes tevékenységével, az iskolai élet minden megnyilvánulásával nevel. Ebből következik, hogy megfelelő, sokrétű, differenciált kínálatot, tevékenységeket kell nyújtanunk tanulóink számára. Iskolánk a gazdag, sokoldalú, ösztönző iskolai élet, tanulás és játék biztosításával fejleszti tanulóink személyiségét, jellemét, együttműködési készségét, hozzájárul helyes szokásaik, motívumaik kialakításához.

4.1. A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő tanulókkal kapcsolatos feladatok

A sajátos nevelési igény fogalmának tágabb értelmezése azokat a különleges bánásmódot igénylő gyermekeket jelöli, akiknek állandó vagy átmeneti jelleggel fizikai, biológiai, pszichikai, intellektuális, családi vagy szociokulturális okok miatt egyéni, a többségtől eltérő nevelési-oktatási szükségleteik vannak. A jogszabályi értelmezés két csoportot különít el:

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Integráló nevelő-oktató munkánk célja, hogy lehetővé tegyük a sajátos nevelési igényű gyermekek legteljesebb habilitációját vagy rehabilitációját, hogy a hiányzó vagy sérült funkciókat helyreállítsuk, kompenzáljuk, új funkciókat alakítsunk ki, az ép funkciókat bevonjuk a hiányzó pótlására. Az intézmény egész élet- és tevékenységi rendjével, érzelmi légkörével segítse a gyermekek harmonikus, kiegyensúlyozott fejlődését, fizikai és pszichikai teherbíró képességének növekedését.

Pedagógiai feladataink:

- törekedjünk a sajátos nevelési igényű tanulók felismerésére a mielőbbi diagnózis érdekében, majd célzott fejlesztésére;

- neveljük együtt a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú gyermekeket – a tehetséggondozás és a felzárkóztatás párhuzamos megvalósításával;
- ismertessük fel és fogadtassuk el önmaga és társai másságát;
- fejlesszük az önálló tanulás és ismeretszerzés képességét egyénre szabott tanulási módszerek és technikák kialakításával, hosszabb időkeret biztosításával;
- segítsük a tanulót többféle tanulási stílus, technika, stratégia bemutatásával a számára leg-hatékonyabb megtalálásában;
- biztosítsuk a tanulás optimális feltételeit;
- törekedjünk gondosan előkészített és differenciált házi feladatok kijelölésére;
- készítsük fel a tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően a továbbtanulásra, a társadalomba való majdani beilleszkedésre.

A diagnosztizált SNI tanulók egyéni fejlesztését utazó gyógypedagógus és logopédus végzi, egyéni fejlesztési terv alapján.

A BTMN tanulók fejlesztését az intézmény pedagógusai végzik kiscsoportos fejlesztés keretében.

A tanulócsoporthoz készült Nevelési tervek tartalmazzák az integráltan nevelt tanulókkal kapcsolatos tanórai és tanórán kívüli pedagógiai feladatokat. A Nevelési terveket a szülők is megismerik.

4.2. Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Tanulási zavarnak tekintjük azt a - intelligenciaszint alapján elvárhatónál lényegesen alacsonyabb - tanulási teljesítményt, amely gyakran neurológiai deficit vagy funkciózavar talaján jön létre, sajátos kognitív tünet együttesel. Ezek a rész-képesség zavarok alapvetően nehezítik az iskolai tanulás során az olvasás, írás és /vagy a matematika elsajátítását.

A tanulási zavar a gyermekkorban alakul ki és tünetei felnőtt korban is fellelhetők. Kognitív és tanulási terápiával jól befolyásolható. Társuló tünetként megjelenhet különböző fogyatékoságoknál.

A tanulási zavart befolyásoló eljárások olyan módszerek, amelyeken a diagnózis és a fejlesztés szerves egységet alkot és a hangsúly a fejlesztésen van.

A cél az, hogy a tanulási zavarral küzdő gyermek a többségi általános iskolában sikeresen megfeleljen.

Pedagógiai feladataink:

- a tanulási kudarc felismerése (pl. olvasás-, írás, számolás-, magatartás- vagy kevert zavar,

- a tanulási kudarc belső- és/vagy külső okának feltérképezése, szakértői bizottság felé jelzése,
- többletidő biztosítása a tevékenységek elvégzéséhez,
- korrepetálás biztosítása,
- differenciáló módszerek és tanulásszervezési eljárások alkalmazása a tanórákon, szükség esetén a tanórán kívüli tevékenységek során,
- differenciálás a házi feladatok kijelölésében,
- személyre szabott értékelés alkalmazása,
- a szülő bevonása a fejlesztési folyamatba,
- szükség esetén konzultáció külső szakemberrel.

4.3. A tehetséggondozás lehetőségei iskolánkban

Az egy tanulócsoportba kerülő gyerekek csak életkorban állnak közel egymáshoz, de különbözőek adottságaikban, fejlettségükben, képességeikben, tudásukban, felkészültségükben, azaz fejlettségi mutatóikban. Tanulóink egy része kimagasló eredményekre képes, intellektuális és/vagy nem intellektuális tevékenységekben. A kreativitással, és motivációval párosuló kiemelkedő képességű gyerekek potenciális tehetségek (tehetségigéretesek).

Feladataink a tehetséggondozás területén:

A tehetségigéretesek felismerésére különböző pedagógiai helyzeteket kell teremtenünk. Figyelnünk kell azokra a gyerekekre, akik szüntelen kíváncsiak, kitartóak, nagyfokú a szorgalmuk, „megszállottak”, a beszélt nyelvet magas szinten használják, kiemelkedő érvelési képességűek, gyors gondolkodásúak, erős a képzelőerejük, gyakran kérdeznek, szenvedélyesen érdeklődnek.

- fontos, hogy az iskolában ne csak az elméleti tantárgyak követelményeit kiválóan teljesítők között keressük a tehetséges tanulókat,
- oktatásunk tevékenységközpontú legyen, hisz a képesség a tevékenykedtetés során fejlődik,
- minél többfajta foglalkozást biztosítsunk, hogy többfajta képességük, erős és gyenge oldaluk egyaránt fejlődjön,
- korán, az iskoláskor kezdő szakaszán kezdjük el a képességfejlesztést, hisz így jobb eredményt érünk el, a kiemelkedő zenei és a matematikai képesség már ekkor megmutatkozik.
- a tehetség sokféle, ezért a tehetséggondozás a nevelőtestületünk minden tagjának feladata,
- a jól kiválasztott tanterv, tanulásszervezés befolyásolja a jó adottságok kibontakoztatását,
- az idegen nyelvek tanítását 4. osztálytól indítjuk csoportbontással,
- heterogén összetételű osztályainkban a differenciált oktatás, az egyénre méretezett tudásanyag elsajátítása biztosítja a kiemelkedő képességűek optimális foglalkoztatását és fejlesztését.

Az egyénhez igazodó, speciális képzést szolgálják az iskolánkban:

- a választható órák,
- edzések (sportkörök),
- a szakkörök,
- országos feladatlap megoldó versenyen történő részvétel,
- házi, járási, megyei, országos versenyeken történő részvétel,
- lehetőség a rendszeres gyűjtőmunkára,
- könyvtári kutatómunka,
- megismertetjük a tudományos kutatás egy-egy módszerét,
- megmutatjuk, hogyan lehet a szakirodalmat önállóan feldolgozni, értelmezni.

A tehetséggondozás *színtere* lehet a tanóra, vagy a tanórán kívüli foglalkozás. A tanítási időke-
ret azonban határt szab a fenti tevékenységeknek.

A szakkörök is a tehetséggondozás fontos színterei az iskolában. A szülők és tanulók vélemé-
nyét figyelembe vesszük a szakkörök szervezésénél. A beindításuk tárgyi és személyi feltétele-
inek megteremtése után ezek mindegyikét indítja az iskola.

Lehetőség szerint színházlátogatások, iskolán kívüli foglalkozások, kirándulások szervezése se-
gíti a sokoldalúbb ismeretszerzést.

5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osz- tályfőnök feladatai

5.1. A pedagógusok munkájának tartalma, helyi intézményi feladatai

Iskolánkban a pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírá-
suk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak, önálló munkáinak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- különbözeti, osztályozó és pótvizsgák lebonyolítása,

- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnököt a következő tanévre az igazgató bízza meg - minden tanév júniusában -, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés folyamatára.
- Megtervezi és megszervezi az osztálykeretben tartandó megemlékezéseket: az aradi vértanúk (október 6.), a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatai (február 25.), a holokauszt áldozatai (április 16.), a Nemzeti Összetartozás Napja (június 4.)
- Együttműködik az osztály tanulóival, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját.
- Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.

- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Elkészíti, a pedagógusokkal, szülőkkel egyeztetni és folyamatosan monitorozza az osztály Nevelési tervét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: e-napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart a gyermekjóléti szolgálat illetékes munkatársával.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz a munkaközösségi munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

6. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Az iskola tanulóit a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére, a demokráciára, közelebbi felelősségre történő nevelés érdekében diákönkormányzatot /diáktanácsot/ hozhatnak létre, amely létrejöttét és működését a nevelőtestület és az intézményvezető által megbízott pedagógus segíti.

A diáktanácsot a felső tagozatos osztályok 2-2 választott tanulója alkotja. A diáktanács döntési jogkört gyakorol - a nevelőtestület véleménye meghallgatásával - saját közösségi életének tervezésében, szervezésében, valamint tisztségviselőik megválasztásában.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a házirend elfogadása előtt.

A diáktanács működését részletesen a Házirend szabályozza.

7. Az intézmény és partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskolában folyó nevelő –oktató munka elképzelhetetlen a szülő – pedagógus - tanuló szoros kapcsolata és együttműködése nélkül. Célunk a kölcsönös bizalomra épülő (szülő, gyermek – pedagógus) kapcsolatok kialakítása. Szükséges a szülő és pedagógus közti folyamatos információ csere. A pedagógus kötelessége, hogy a gyermekről objektív tájékoztatást adjon, a szülő joga, hogy megfelelő időben és módon kapjon információt. Fontos, hogy a szülő is tudja tájékoztatni a nevelőt gyermekével kapcsolatos gondjairól, a család helyzetéről.

Az intézményi önértékelés keretében 2 évente készül kérdőív az iskola életével kapcsolatosan. A szülő így véleményyt alkothat, javasolhat az iskolai élettel kapcsolatban.

7.1. Kapcsolattartás a szülőkkel

- **Szülői értekezletek:** Évente két alkalommal (tanév elején és félévkor), illetve szükség esetén/alkalmanként tartunk értekezleteket az osztályfőnök vezetésével.
Pályaválasztási szülői értekezlet a 7-8. osztályos szülők részére
Iskolakezdés előtti, ismerkedő szülői értekezlet a leendő első osztályosok szülei részére
- **Fogadóórák:** Évente 2 alkalommal novemberben és áprilisban fogadjuk az érdeklődő szülőket.
- **Nyílt tanítási nap:** Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, közvetlenül tájékozódjon gyermek és az osztályközösség iskolai életéről.
- **Írásbeli tájékoztató:** Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról. Tanulási problémák esetében a gyengén teljesítő tanulók szüleit rendszeresen, írásban értesítjük.
- **Kréta üzenetek:** Az e-Kréta üzenetküldő funkcióját is felhasználjuk a szülők minél hatékonyabb tájékoztatása érdekében.
- **Facebook csoportok** Az osztályok zárt csoportokon keresztül osztják meg a fontos információkat, teendőket, koordinálják az együttműködéseket.
- **Családlátogatás** Igény szerint, nem kötelező jelleggel.
- **Eseménynaptár.** A szülők számára az Éves munkaterv alapján eseménynaptár készül, amely felkerül az iskola honlapjára.

- **Generációk párbeszéde** A program keretében bevonjuk a szülőket olyan iskolai eseményekbe, ahol jelenlétükkel, tapasztalatukkal segítik a nonformális tanulást, megélhetik gyermekük sikereit:
  - osztályprogramok
  - Anyák napja
  - Advent, mikulás, karácsony (Közös ünnepélyek, műsorok szülők részvételével)
  - Gyermeknap (szülők, tanulók, pedagógusok közös rendezésében)
  - „Kire ütött ez a gyerek” kulturális gála
  - kézműves délutánok
  - pályaorientációs nap

A nemzeti köznevelésről szóló törvény értelmében a szülők jogainak érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében szülői szervezet működik. Iskolánkban ez a szervezet a **Szülői Munkaközösség (SZMK)**.

Szervezeti felépítése:

Tagjai az osztályok által megválasztott képviselők, osztályonként 2 fő. Vezetőjét a tagok közül maga választja. Az SZMK elnöke közvetlenül az iskola igazgatójával tart kapcsolatot.

A Szülői Szervezet saját működését Szervezeti és Működési Szabályzatában rögzítette.

7.2. Kapcsolattartás a pedagógusokkal

Az intézmény vezetése pedagógusokkal több csatornán keresztül kommunikál.

Digitális csatornák:

- Kréta napló kommunikációs felületei (üzenet, kérdőív)
- e-mail: Feladatok kapcsán közvetlenül, döntést igénylő tevékenységekkel kapcsolatban a munkaközösségvezetőkön keresztül.
- Messenger: zárt messenger csoportban a hirtelen közlést, visszajelzést igénylő információk kapcsán.

Írásbeli dokumentumokon keresztül a megbízást, aláírást igénylő feladatok kapcsán.

Faliújságon keresztül kerülnek megosztásra a havi munkatervek, tájékoztatók, felhívások, dokumentumok.

Szóbeli kommunikációval, ami a kislétszámú nevelőtestületben a leggyakoribb.

- vezetőségi megbeszélésre kerül sor minden hétfőn, amelynek keretében az iskola vezetői és a munkaközösségek vezetői egyeztetik az aktuális feladatokat,

- nevelőtestületi értekezlet a teljes nevelőtestület részvételével (alakuló-, tanévnyitó-, félévi-, tanévzáró értekezlet)

A pedagógusok egymás között elsősorban szóbeli csatornákon kommunikálnak. A munkaközösségek vezetői levelezőcsoportokon keresztül is adnak információkat.

7.3. Kapcsolattartás a tanulókkal

Az intézmény vezetése és pedagógusai is napi kapcsolatban állnak valamennyi gyermekkel, tanulóval. Tanórák közti szünetekben, ebédszünetben, tevékenységek kapcsán is bármikor fordulhatnak a pedagógusokhoz.

Hirdetés Az információátadás egyik lehetséges színtere a szünetvégi sorakozó. Így elérhető a teljes tanulóközösség.

Faliújság A diákoknak szóló felhívások, tájékoztatók, információk átadásának helye.

Kréta üzenet A tanulóknak, vagy a tanulók valamely csoportjának tájékoztatása történhet ezen a digitális csatornán keresztül is.

Messenger csoportok Az osztályfőnökök irányítása és ellenőrzése mellett zárt messenger csoportokon keresztül lehet gyorsan és hatékonyan eljuttatni információkat a diákokhoz a felső tagozatban.

8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Tanulmányok alatti vizsga a különbözeti vizsga, osztályozó vizsga, javítóvizsga, és a pótlóvizsga.

Javítóvizsgát tehet: az a tanuló, aki év végén 1-3 tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott vagy az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Javítóvizsga letételére az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban kell időpontot kijelölni. A javítóvizsga pontos időpontját az adott tanév rendje határozza meg.

Különbözeti vizsgát kell tennie annak a tanulónak, aki másik iskolából érkezik iskolánkba és az általa eddig tanultak és az általunk eddig tanítottak között különbség van a tananyagtartalomban vagy tantárgyi területen.

A különbözeti vizsgára tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Szükség szerint, tanulói átvétel miatt ettől el lehet térni.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak akkor, ha:

- a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- b) egyéni tanrenddel rendelkezik,
- c) engedélyezték számára, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- d) a tanuló igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a 250 órát, év végén nem osztályozható egyetlen tantárgyból sem, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi számára, hogy osztályozó vizsgát tegyen.
- e) a tanuló igazolt és igazolatlan hiányzása együttesen egy tantárgyból meghaladja a megtartott órák 30%-át az adott tantárgyból nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

A nevelőtestület az osztályozó vizsga letételét csak akkor tagadhatja meg, ha az igazolatlan hiányzások száma meghaladja a 20 tanórai foglalkozást (Nkt. 51.§ (7))

Osztályozó vizsgát az iskola a tanév során legalább két alkalommal szervez, ettől szükség szerint el lehet térni. Osztályozó vizsgát kell szervezni a félévi és év végi értékeléseket követően. A vizsgák időpontjáról a tanulókat tájékoztatni kell. A javítóvizsga időpontját a helyben szokásos módon nyilvánosságra kell hozni.

A tanulóknak a vizsgákra a kérelmet írásban kell benyújtani, az igazgatónak címezve. A kérelemre írásbeli határozattal kell válaszolni, amelyet a kérelem benyújtása után legkésőbb 15 munkanappal el kell juttatni a kérelmezőhöz, kiskorú tanuló esetén a gondviselőhöz.

A tanulmányok alatti vizsgák szervezésének általános elveit, részletes szabályait a 3. sz melléklet tartalmazza.

9. Egészségnevelési program

9.1. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokat

Egészségnevelési szempontból is iskolánk tanulócsoportjai vegyes összetételűek. Viszonylag kevés a veszélyeztetett gyermek, viszont a hátrányos helyzetűek és a csonka családban nevelkedők száma évről évre növekszik,

Problémát jelenthet az egyre fiatalabb korban elkezdett dohányzás, az alkoholfogyasztás, a drogok elérhetősége. /Szerencsére tanulóink többségére ez nem jellemző./

A mozgásszegény életmód, az egészségtelen táplálkozási szokások miatt folyamatosan nő a túlsúlyos tanulók száma. Egyre több az asztmás, allergiás diák, akik egyéni bánásmódot igényelnek. Sok a tartáshibás gyerek is.

Célunk, hogy megismertessük tanulóinkkal az egészséges életmód alapjait, elsajátítsuk az egészséges életvitel szabályait a prevenció eszközeivel, fontosnak tartva a türelem, empátia és tolerancia szerepét.

Feladatunk a prevenció kiszélesítése az osztályfőnöki, környezetismeret, biológia és testnevelés órákon, valamint a tanórán kívüli tevékenységek alkalmával a tanulók és a szülők részére egyaránt. Legfőbb feladatunk, hogy tudatosítsuk gyermekeinkben: emberi méltóságuktól elválaszthatatlan a józan gondolkodás, az erkölcsi ítélőképesség és felelősségtudat az egészséggel kapcsolatos döntések esetében is.

Az egészségnevelés legfőbb színtere jelenleg az iskola. A **teljeskörű egészségfejlesztés** feladatait az alábbi területeken határozzuk meg:

A) Testi nevelés:

- személyi higiéné,
- környezet higiéné,
- környezetvédelem,
- testnevelés- és sport , mozgás,
- egészséges táplálkozás,
- balesetek megelőzése,
- elsősegélynyújtás,
- megelőzésre nevelés– szűrővizsgálatok,
- szexuális nevelés (szerelem, házasság, nem kívánt terhesség,)
- életkorral járó biológiai sajátosságok.

B) Személyes mentálhigiéné:

a) Egészséges életvezetés

- napi és heti életritmus,
- alvás, tanulás, munka, játék,
- ellenállni a reklám nem kívánatos hatásainak,
- fogyasztói szokások alakítása,
- pozitív értékrend kialakítása,
- a jó közérzet, a boldogság és sikeresség szükségletének kontrolálása – belső harmónia.

b) Stresszkezelés

- apróbb sikertelenség elviselése,
- konfliktusok megoldása,
- problémamegoldás,
- önismeret, éntudat, dönteni tudás.

c) Deviancia megelőzése

- szenvedélybetegségek megelőzése,
- dohányzás-, alkohol-, drogtagadás,
- társas kapcsolatok etikai kérdései.

d) Érzelmi nevelés

- érzelmeket felismerni, kifejezni saját erőnyeit, gyengéit felmérni, érzéseket kezelni,
- empátia-képesség fejlesztése, segítőkészség, felelősségérzet, akaraterő fejlesztése.

C) Szociális mentálhigiéné:

Kedvező társas kapcsolatok építése, fenntartása

- barátságok kialakítása,
- kommunikáció fejlesztése,
- kreativitás, aktivitás, együttműködés, vitakultúra fejlesztése, megtartása,
- etika, érték szabályok kialakítása, korlátok felállítása és elfogadása,
- társadalmi izoláció megelőzése (hátrányos helyzetűek), szociális háló (család, barátok, közösségek) kiépítése

Az Egészségnevelési program fő **témakörei:**

- a) Családi életre nevelés
- b) Személyi higiéné, egészségkultúra kialakítása, fejlesztése
- c) Szendélybetegségek megelőzése, pozitív életvitel kialakítása
- d) Tanórai, tanórán kívüli sporttevékenység
- e) Baleset-megelőzés, balesetvédelem
- f) Az iskola partneri kapcsolata az egészségügyi szakszolgálatokkal

- a) Családi életre nevelés

Általános probléma, hogy a szülőknek egyre kevesebb idejük jut gyermekeikre. Legfontosabb feladatunk tehát az, hogy lehetőségeinkhez képest közös programokkal erősítsük a szülő-gyermek kapcsolatát.

- A farsangi bálók, a gyermeknapi rendezvények is a közös családi szórakozást segítik elő.
- A családon belüli konfliktusok kiszűrése, kezelése kiemelten fontos.

E területen munkánkat hatékonyabbá teszi, hogy osztályfőnökeink, pedagógusaink napi kapcsolatban állnak a gyermekjóléti szolgálat községi képviselőjével.

b) Személyi higiéné, egészségkultúra kialakítása, fejlesztése

Iskolánkban többször előforduló gond az alapvető tisztálkodás hiányossága. Ennek oka nem kizárólag a rossz életkörülményekben keresendő. Szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek esetében többször tapasztaljuk, hogy ruházatuk tisztasága, minősége nem megfelelő. Az egészséges életmód kialakításának alapvető feltétele, hogy tanulóink számára a napi rendszeres tisztálkodás, fogmosás, ruházatuk tisztán tartása automatikus tevékenységgé váljék.

A kulturált étkezési szokások, a változatos, egészséges életrend kialakítása a család mellett a diákétkeztetés, a nevelők feladata is.

A családi környezet meghatározó szerepe mellett a szokásrendszer kialakításában nagy jelentősége van a környezetismeret, a biológia és az osztályfőnöki órákon elhangzó egészségnevelési tanácsoknak, valamint a rendszeres fogorvosi, gyermekorvosi vizsgálatoknak, ahol tanulóink gyakorlati segítséget is kapnak a helyes tisztálkodással, fogápolással kapcsolatban.

A serdülőkori problémákról, azok megelőzéséről, kezeléséről a védőnő tart tájékoztatást diákjainknak. A kötetlen beszélgetési forma lehetőséget ad a nyíltabb, közvetlenebb problémafeltevésre, és nem terheli a gyermeket a tanár-diák kapcsolat viszonylagos merevsége.

c) Szenvedélybetegségek megelőzése, pozitív életvitel kialakítása

Iskolánkban a szenvedélybetegségek kialakulásának legfőbb oka a nem megfelelő családi háttér, a baráti környezet befolyása.

Nagyon rossz hatással van gyermekeinkre a TV- műsorokban, számítógépes játékokban terjedő erőszak. Diákjaink egy része nem tudja szétválasztani a virtuális valóságot a valóságtól, az akciófilmekben látott főhőst próbálja utánózni akkor is, ha az negatív magatartási formát képvisel.

A fokozott szexuális érdeklődés, a korai partnerkapcsolatok kezdeményezése is jórészt a médiából áradó hatások következménye.

A szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzésében, a dohányzás, az alkohol- és kábítószer-fogyasztás elleni küzdelemben csak akkor számíthatunk sikerre, ha diákjainkkal, szüleikkel, a megfelelő egészségügyi és államigazgatási szervezetekkel összefogva cselekszünk. Egyik legfontosabb eszközünk e területen is a személyes példamutatás. Az esetleges káros környezeti hatásokat talán részben ellensúlyozza, hogy nevelőtestületünk 99%-a nem dohányzik.

A megelőző, felvilágosító munkát a személyes beszélgetések mellett több szakirányú szervezet is segíti. Előzetes felkérés alapján a Paksi Rendőrkapitányság éves rendszerességgel tart diákjainknak drogprevenációs-előadásokat. A védőnő a dohányzással, alkoholfogyasztással kapcsolatos problémák megelőzésében, kezelésében segít, a serdülőkori változásokról tart előadásokat az osztályfőnöki órák keretében.

d) Tanórai, tanórán kívüli sporttevékenység

Lehetőségeinket e területen sajnos jelentősen korlátozza, hogy községünk nem rendelkezik sem sportcsarnokkal, sem olyan megfelelő méretű aszfaltozott vagy betonozott területtel, ahol különböző csapat-sportjátékokat játszhatnánk. Az önkormányzat tulajdonában lévő sportlétesítményben tartjuk a testnevelés órákat és a sportfoglalkozásokat.

Szerencsére van egy nagyon jó minőségű, füves sportpálya, műfüves pálya, ahol a jó idő beköszöntével zajlanak a foglalkozások egészen késő ősziig. Meglévő lehetőségeink minél jobb kihasználásával kell ellensúlyoznunk a modern sportcsarnok hiányát. A helyi sportegyesület labdarúgó foglalkozásokat tart az iskolai diákok számára.

Évente megrendezzük a mezei futó bajnokságot, ahol a tanulólétszám nagy része szívesen részt vesz.

Lehetőségük van - a gyerekorvos javaslatára - tanulóinknak szakemberek segítségével gyógytestnevelés foglalkozásokon részt venni.

Igyekszünk kihasználni sportolóink felkészültségi szintjének mérésére, az iskolák közti sportkapcsolatok erősítésére a különböző diákolimpiai versenyeket is. Atlétika, labdarúgás, karate sportágakban rendszeresen jó eredményeket érünk el a város környéki, megyei diákolimpiákon, és szinte minden évben van jó eredményt elérő diákokunk.

Szoros kapcsolatot tartunk fenn a községben, és a környező településeken működő sportegyesülettel is. A DSE, PSE labdarúgó szakosztályának különböző korosztályos csapataiban több diákokunk sportol versenyszerűen. Sok olyan tanulónk is van, akik paksi sportegyesületek különböző szakosztályainak / kajak-kenu, foci, ritmikus gimnasztika stb. / tagjaként versenyeznek.

Az iskolaudvar tágassága, természetessége lehetővé teszi, hogy tanulóink a szünetekben is a szabadban önfeledten mozoghassanak, játsszanak.

e) Baleset-megelőzés, balesetvédelem

Nem egyedi jelenség, így községünkre is jellemző, hogy a közlekedési kultúra szintje meglehetősen alacsony. Sajnos, mindennapos látvány, hogy tanulóink - de a felnőttek többsége is – a járda helyett az úttesten gyalogol. Magas a legalapvetőbb biztonsági felszerelés nélküli kerékpárral közlekedők száma is.

Ezen körülmények szükségessé tették, hogy a technika és a környezetismeret tantárgyak keretein belül kiemelten foglalkozzunk a **közlekedési ismeretek oktatásával**.

Az iskola partneri kapcsolata az egészségügyi szakszolgálattal

Célunk az iskola- egészségügyi szolgálat véleményének megismerése, tapasztalatainak beépítése egészségnevelési programunkba.

Vizsgálatok: Testsúly, testmagasság, vérnyomás, látóképesség, hallás, mozgásszervek működése, golyvaszűrés évente egyszer, probléma esetén szükség szerint. Színlátás: 1. és 2. osztályban.

Egész évben folyamatosan történik az életmódbeli rizikótényezők feltárása, egészségnevelő, egészségvédelmi, felvilágosító munka.

A védőnő rendszeresen jár az intézménybe, egészségügyi (fej-, kéz) vizsgálatokat tart.
Az oltásokról értesíti a szülőket.

9.2. A közlekedési ismeretekkel kapcsolatos tananyag rész oktatása

A közlekedési ismeretek oktatásának célja a gyerekek egységes elvek szerinti közlekedésre nevelése. Nagy hangsúlyt fektetünk a gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályainak elsajátítására, illetve általánosságban a közlekedésbiztonság megismerésére. Mindezek birtokában végső célként elérhető a gyerekek által elszenvedett közlekedési balesetek számának csökkenése és a közlekedési kultúra javulása.

A közlekedési ismeretek oktatását éves szinten a közösségi nevelés, illetve a napközis foglalkozások tanóráinak tananyagaiba illesztjük be. Osztályfőnöki órákon évente több alkalommal a rendőrség közlekedési osztályának munkatársai tartanak közlekedésbiztonsággal kapcsolatos foglalkozásokat. Rendszeresen részt veszünk a TMPI és a rendőrség által szervezett KRESZ – versenyeken is. A jövőben is ki szeretnénk használni a Tolna Megyei Baleset- megelőzési Bizottság által nyújtott komplex közlekedésbiztonsági foglalkozásokat.

Felkészítjük tanulóinkat a közlekedési alapvizsgára.

A vizsgára történő felkészülés menete:

- A vizsgára az e-Kréta felületén elérhető „Tudáspróba” kérdéssorral lehet felkészülni.

A tananyag elsajátítását követően minden tanév tavaszán lehetővé válik a közlekedési alapvizsga megszerzése a tanulóink számára. A felkészülés során számítunk a szülők segítségére is.

Azon tantárgyaknál, ahol az átlagnál nagyobb a tanulói balesetek kockázata, minden tanév elején minden osztályban balesetvédelmi oktatást tartunk.

A közlekedési balesetek kockázatának csökkentése céljából az iskola épületén kívüli tanórákra diákjaink csak nevelői felügyelettel közlekedhetnek.

9.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok

AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSA a tartalmában idevágó tanítási órákon belül /osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra/ és a délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

Oktatásának legfőbb célja, hogy:

- tanulóink felismerjék a vészhelyzeteket /rosszullét, ájulás, vérzés/
- alapvető ismereteket szerezzenek a segítség mikéntjéről /értesítés, telefon/.

Az alapismeretek elsajátításának **formái**:

- tanórai keretek (osztályfőnöki, testnevelés, biológia óra) az életkori sajátosságoknak megfelelően szaktanár, illetve meghívott szakemberek /orvos, mentős, ápolónő, szülő segítségével elméleti és gyakorlati oktatás keretében,
- katasztrófavédelmi szakkör - folyamatosan meghívott szakemberek segítségével - elméleti és gyakorlati oktatás keretében.

Elsajátítandó **témái**:

1. Az elsősegélynyújtás, sérült vizsgálata
  - A baleseti helyszín
  - Tájékozódás a baleset helyszínén
  - Mentőhívás
  - Az eszméletlenség vizsgálata
  - A légzés vizsgálata
  - Keringés vizsgálata
2. Eszméletlen, jól lélegző sérült ellátása
  - Ellátás lépései
  - A sérült ellátása kizáró okok esetén
  - Stabil oldalfekvő helyzet kivitelezése
3. Légúti idegen test
  - Tünetei, légúti idegen test eltávolítása
  - Fekvő eszméletlen sérült esetén
4. Újraélesztés
  - mellkaskompresszió, befúvás
5. Sérülések és ellátásuk
  - Sebellátás célja, szabályai
  - Vérzések, fajtái (külső és belső vérzések), tünetei, ellátásuk
  - Égés
6. Mérgeзések
  - Gyógyszermérgeзés
  - Sav és lúgmérgeзés

7. Sérültek kimentése vészhelyzetekből

- Kimentés vízből
- Kimentés áramkörből

8. Rosszullétek és ellátásuk

- Ájulás
- Epilepszia
- Alacsony vércukorszint

9.4. A mindennapos testnevelés szervezésével kapcsolatos feladatok

Az egészséges életmód egyik fontos összetevője a rendszeres testmozgás. A mindennapos testnevelés kiváló alkalmat teremt a mozgásigény kielégítésére, a rendszeres mozgás iránti igény megteremtésére. Iskolánk a mindennapos testnevelést, testmozgást a Nemzeti Köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

évfolyam	heti óraszám		
	úszás	testnevelés	összesen
1-2.	-	5	5
3-4. féléves váltásban		5	5
	2	3	5
5.	2	3	5
6-7-8.	-	5	5

A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérése

A tanulók fizikai állapotának mérése szorosan kapcsolódik a mindennapos testedzés programjához. Iskolánk a tanulóknak a testnevelés órákon és a délutáni sportfoglalkozásokon biztosítja az egészséges életmód kialakításához szükséges mozgásmennyiséget. Az országos mérési feladatok keretében gondoskodunk – minden tanév második félévében- a tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálatáról.

A mérés célja:

A tanulók fizikai állapotának mérésével kapunk visszajelzést arról, hogy a sportfoglalkozásokon megfelelő-e a gyerekek terhelése a kívánt cél – a tanulók egészsége, a megfelelő fizikai állapot – eléréséhez.

A mérés az életkori sajátosságoknak megfelelően kiemelt képességek aktuális szintjét mutatja.

Lehetőség van tehát:

- az átlagos, korosztályának megfelelő szint megismerésére és az ahhoz való viszonyításra;
- egymás teljesítményének megismerésére, az azokkal való összehasonlításra;
- saját magához mért teljesítményváltozás mértékének megismerésére;
- az előzőeket felhasználva a pillanatnyi fizikai állapottal való szembesülés során az önismeret, a tárgyilagos önértékelés, az akarat és az önbecsülés fejlesztésére.

A mérés módszere:

célcsoport	feladatok	felelősök	határidő
5-8. évfolyam	NETFIT	testnevelő tanár	január-május

Az adatok nyilvántartása:

- Az osztályonkénti adatlapot a vizsgálatot elvégző tanító vagy tanár vezeti.
- Az osztályonkénti összesített adatlapot a testnevelő állítja össze a tanév végén a mért adatok alapján.
- A mért eredményeket korcsoportonként regisztráljuk.

Fejlesztési lehetőségek:

- a) Korrigálás, felzárkóztatás, speciális fejlesztő gyakorlatok ⇒ tartásjavító, speciális mozgásanyag
- b) Az egészségesen fejlett fizikum fenntartásához és fejlesztéséhez szükséges változatos mozgásanyag ⇒ általános fejlesztés biztosítása
- c) Sportági tevékenység felé irányítható kiemelkedő teljesítményt biztosító terhelés

A rendszeres alkalmazás és az újabb folyamatos felmérések alapján kialakított fejlesztési program eredményeként olyan fejlődés érhető el, amely lehetővé teszi az egyén számára az előrelépést.

10. Környezeti nevelési program

Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük környezetünk megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és az élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre. Felkelti az igényt, képessé tesz a környezet

változásainak, jelzéseinek felfogására, összefüggő rendszerben történő értelmezésére, a rendszerben felismerhető kapcsolatok megértésére, a problémák megkeresésére, okainak megértésére, kritikai és kreatív, gondolkodás kialakítására, és ez által a lehetséges megoldások megkeresésére, az egyén és közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben, a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre.

A környezeti nevelés céljából adódóan **feladataink:**

- Az élethosszig tartó tanulás megalapozása
- Az oktatási esélyegyenlőtlenségek mérséklése
- Az oktatás minőségének fejlesztése
- A pedagógus szakma fejlődésének támogatása
- Az Információs és Kommunikációs Technológiák alkalmazásának fejlesztése
- Az oktatás tárgyi feltételeinek javítása

Alapelvek, célok:

A környezeti nevelés élethosszig tartó folyamat, nemcsak az iskolában folyik, hanem az élet más színterein is (család, óvoda, más intézményes és intézményen kívüli terület). A környezeti problémák nem csupán helyi jellegűek, mindig tágabb környezetre hatnak, mégis érzelmileg fontos, hogy a környezeti nevelés helyi problémákra, a helyi természeti- társadalmi jellemzők, megismerésére támaszkodjon, miközben megláttatja ezek globális összefüggéseit. Az aktuális problémák szemléletformáló hatásán keresztül eljut a gyermekekben a jövő iránti erkölcsi felelősség kialakításáig.

Célunk olyan emberek nevelése, akik a természetes és a társadalmi környezet szépségeire nyitottak, ezeket tudják értékelni, a természettel harmonikusan tudnak együtt élni, életvitelüket harmonikusan tudják vezetni, ezért a nevelésnek a valóságos életben kell gyökereznie.

A jövő problémái sok esetben még előreláthatatlanok, ezért fontos feladata a környezeti nevelésnek a kreativitás, az önálló ismeretszerzés és kritikus, problémamegoldó gondolkodás képességének a kialakítása, fejlesztése.

Általános, hosszú távú cél:

- elősegíteni az egyetemes természetnek, mint létező értéknek a tiszteletét, megőrzését, beleértve az embert is környezetével és kultúrájával együtt,

- hozzájárulni a Föld egészséges folyamatainak visszaállításhoz, kialakítani a környezettel való harmóniára törekvést,
- elősegíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulását,
- kialakítani a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást,
- a közvetlen környezeti értékek megőrzése, gyarapítása,

Középtávú célok:

- a belső terek hangulatosabbá tétele zöld növényekkel
- szelektív hulladékgyűjtés,
- diákjaink kezdeményező szerepet játszanak az iskolában kialakított környezettudatos szemlélet elterjesztésében a településen
- a tanulók ismerjék meg szűkebb környezetüket, lássák az értékeket, problémákat, ápolják a hagyományokat,
- az esztétikus környezet és egészséges életmód iránti igény kialakítása tanulóinkban,

Rövid távú célok, feladatok:

- a környezeti nevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén jelenjen meg,
- erősítsük a tantárgyközi kapcsolatokat,
- a pedagógusok, a felnőtt dolgozók, a szülők személyes példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel terjesztői,
- az iskola tisztaságának javítása, a szemét csökkentése,
- takarékoskodás a vízzel és a villannyal,
- törekedjenek a munkájuk során keletkező hulladék-felhasználására, újrahasznosítására.
- legyenek a tanulók környezetük védelmezői,
- fejlesszük a tanulók önálló ismeretszerző képességét, problémamegoldó gondolkodását,
- megismertetni a helyi környezetvédelmi programokat, terveket, melyben koruknak megfelelően aktív részesei lehetnek

A környezeti nevelés színterei iskolánkban:

A) Tanórán:

A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát dolgozzuk fel.

Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van. Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit felhasználjuk, alkalmazzuk. Az atomerőmű közelsége is speciális helyzetet teremt számunkra. Településünkön lehetőség van a háttérsugárzás adatainak megismerésére. A mért adatok nyilvánosak, bárki számára elérhetőek.

Testnevelés

- A tanulók fedezzék fel, és értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják egészséges testi fejlődésüket.
- Értsék és tapasztalják, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes.
- Sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő játékokat.

Magyar nyelv és irodalom

- A tanulók ismerjék meg közvetlen természetes, és mesterséges ember alkotta környezetünk értékeit bemutató irodalmi alkotásokat.
- A tanulók ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv hatását.
- Növeljük a tanulóknak a környezethez való pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet és természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával.

Történelem

- A tanulók értsék és tudják, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet.
- Értelmezzék azt, hogy hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra. Ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete.
- Értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék az egyén, az állam és a társadalom felelősségét.

Idegen nyelv

- Váljanak érzékenyebbé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásával.

- Ismerjék meg más népek ilyen irányú tevékenységeit.

Matematika

- Legyenek képesek a környezeti mérések értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával.
- Tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni.
- Fejlődjön logikus gondolkodásuk, lényegkiemelő képességük.

Fizika

- Tanulók váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára.
- Ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzás, zaj, rezgés) egészségkárosítását.
- Ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségek közötti kölcsönhatásokat.
- Tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra.

Földrajz

- Szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről.
- Értékeljék a környezetben zajló változásokat.
- Ismerjék meg és őrizzék a természeti, és az ember alkotta táj szépségeit.

Biológia

- Ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzése és mérséklési lehetőségeit.
- Ismerjék meg élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket.
- Ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat.
- Sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat.

Természettudomány

- Ismerjék fel, hogy érzékszerveiknek fontos szerepe van a megismerésében.

- Tudjanak helyesen viselkedni a természetben.
- Fordítsanak nagy gondot környezetük tisztaságára.
- Ismerjék fel a szennyezettség elleni védekezés lehetőségeit és annak fontosságát az egészséget károsító anyagok (dohányzás, alkohol, drog) elleni elutasítással.
- Tanulják meg és alkalmazzák a szelektív hulladékgyűjtés módszerét.
- Ismerjék meg és védjék a helyi környezeti értékeket.

Kémia

- Rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel.
- Törekedjenek környezettudatos magatartás kialakításra.
- Értsék meg a különböző technológiák hatását a környezetre.

Ének-zene

- Ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módját.
- Fedezzék fel a természet szépséget a népdalokban.
- Vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét.

Rajz és vizuális kultúra

- Ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát.
- Ismerjék fel a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit.

Technika és életvitel

- Takarékoskodás anyaggal és energiával.
- Újrahasznosítás.

B) Nem hagyományos tanórai keretben

- Az erdei iskola:

Szeretnénk, ha mind az alsós, mind a felsős tanulónak lehetősége lenne egy hetet erdei iskolában töltenie.

Az erdei iskola olyan több napos, szorgalmi időben megvalósuló, az intézmény székhelyétől különböző helyszínű környezetben megvalósuló tanulási egység, melynek során a tanulás folyamatát, a tanulói képességek fejlesztését és a tananyag elsajátítását a tanulók aktív, együttműködő, cselekvő megismerő tevékenységére építi.

Az erdei iskola programjának fókuszja lehet az ember környezete, az emberek tevékenységének hatása a környezetre, valamint a környezet hatása az emberek viselkedésére, érzelmeikre, értékválasztására, életvitelére.

Mivel az erdei iskolának minden esetben alkotó eleme környezettel való valamilyen találkozás, ezért az ott folyó nevelés mindig része az iskola környezeti nevelésének.

Az erdei iskolák megszervezése az osztályfőnökök, természettudományt tanító tanárok és az igazgató feladata.

- Tanulmányi kirándulások

A tanulmányi kirándulásokon a szocializáció ötvöződik a közelebbi, távolabbi tájakkal, nevezetességekkel való megismerkedésekkel, hazánk felfedezésével.

Ez a nevelési forma főképpen a közösség és azzal együtt a személyiség fejlesztését szolgálja.

- Jeles napok

Ide a hagyományosan, minden évben megtartott állandó programmal rendelkező napok tartoznak, melyen környezettel kapcsolatos ismeretanyagot sajátíttatunk el:

- Madarak és fák napja,
- Föld napja
- Víz világnapja,
- Állatok világnapja.
- Tanórán kívüli programok
  - olyan versenyeken indulnak a tanulók, ahol a környezet és természetvédelem fontos téma, így elmélyíthetik elméleti tudásukat,
  - a közelben található PAKSI ATOMERŐMŰ megismerése
  - magaságyságok gondozása.

A környezeti nevelés módszerei

A környezeti nevelés során olyan módszereket kell választanunk, amelyek segítségével a környezeti nevelési céljainkat képesek leszünk hatékonyan megvalósítani.

- Játékok. (szituációs, memóriafejlesztő, érzékelést fejlesztő, keretjátékok)
- Előadások, vita
- Terepgyakorlat (egyszerű megfigyelések, célzott megfigyelések, mérések)
- Kreatív tevékenység. (természetvédelmi és fenntartási munkák, madárvédelmi feladatok, rend és tisztasági verseny, szelektív hulladékgyűjtés)

- Közösségépítés. (csoportszervezés a környezeti nevelés érdekében)
- Kiselőadások, házidolgozatok, projektmunkák készítése.
- Tematikus faliújságok összeállítása.
- Környezetvédelmi cikkek feldolgozása különböző napilapokból, internetes fórumokról.
- A környezet állapot felmérésének értékelése, kapcsolatfelvétel az illetékesekkel.
- Közvetlen környezetünk problémáinak felmérése, értékelése, együttműködés az önkormányzattal, részvételnközös akciókban („Te szedd!”).

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek.

- Folyamatosan pótolni kell az elhasználódott vegyszereket, eszközöket.
- Folyamatosan frissíteni kell a szakkönyvtárat.
- Biztosítani kell, hogy a környezeti nevelési tanórák és programok számára megfelelő multi-médiás eszközök álljanak a tanárok és a tanulók rendelkezésére.

III. HELYI TANTERV

1. A választott kerettanterv megnevezése

A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosítása alapján intézményünkben a 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben az Oktatási Hivatal által közzétett tantárgyi kerettanterveket alkalmazzuk. (<https://www.oktatas.hu>)

A kerettanterv az általa előírt tantárgyi ismeretanyagot kétéves ciklusokban adja meg javasolt óraszámokkal.

A kerettantervek a tantárgyak előírt ismeretanyagok tartalmát két részre bontja:

- törzsanyagra
- kiegészítő anyagra.

Az ajánlott témák lehetőséget adnak az intézménynek a helyi sajátosságok figyelembe vételére és beépítésére a kötelező tartalmak mellé.

A szabadon tervezhető órakeret terhére intézményünk a **meglévő tantárgyak óraszámát emeli meg**. A választott kerettantervek óraszámait a **szabadon tervezhető órakeret** terhére a táblázatokban jelölt módon emeljük meg.

Az iskola egyes évfolyamain 2020. szeptember 1-jétől a 2020-as NAT-hoz illeszkedő általános tantervű kerettanterv alapján készített helyi tanterv szerint folyik az oktatás felmenő rendszerben

Tantárgyak	Évfolyamok							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7+1							
Magyar nyelv		3+1	2+1	2+1	2	2	1	1+1
Magyar irodalom		4	3	3	2	2	2	2
Matematika	4+1	4+1	4	4	4	4	3+1	3+1
Történelem					2	2+0,5	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret						1		
Etika/Hit-és erkölcsan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1+1	1+1				
Természettudomány					2+1	2+0,5		
Kémia							1,5	1,5
Fizika							1	2
Biológia							1,5	1,5
Földrajz							2	1
Angol nyelv/Német nyelv				2	3	3	3	3
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és színház							1	
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés					1	1	1	1
Összesen:	24	24	24	25	28	28	30	30
Ebből szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	1	2	2	2
Magyar nyelv és irodalom	1							
Magyar nyelv		1	1	1				1
Matematika	1	1					1	1
Technika és tervezés								
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					1	0,5		
Történelem						0,5		
Hon- és népismeret						1		
Dráma és színház							1	

2. A kötelezően választandó tanórai foglalkozások szervezésének szabályai

Választandó tantárgyak megnevezése:

a) Iskolánk vonatkozásában választható tantárgyként jelentkeznek a bejegyzett egyházak által felkínált **hit- és erkölcsstan óra**, illetve a törvény rendelkezése szerint az **etika óra**. Iskolánk tanulói a szülővel való egyeztetés után választhatnak a hit- és erkölcsstan, vagy általános etika tantárgyak között, felekezeti hovatartozásuk, vagy lelkiismereti meggyőződésük szerint. A tanulónak a választott foglalkozásokon, heti (1 óra) - a tanév során - részt kell venni, hiányzásait, távollétét igazolnia kell.

Félévkor és tanév végén a tanulók minősítésére is sor kerül.

Hit- és erkölcsstanból, etika tantárgyból **érdemjeggyel** történő - minősítéssel kerül értékelésre a tanuló.

b) Harmadik osztály végén szülői nyilatkozatok kitöltésével választhatnak a tanulók az **idegen nyelvek** kínálatából.

Intézményünkben a **német** és az **angol nyelv** oktatása folyik, ebből lehet választani.

Törekszünk a nyelvi csoportok arányos kialakítására. Az idegen nyelv értékelése, minősítése félévkor és év végén **érdemjegyekkel** történik.

3. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

a.) Csoportbontás:

- Iskolánk csoportbontást alkalmaz az **idegen nyelvi képzés** esetében, ahol a két oktatott nyelv az angol és a német nyelv. A tanulók csoportba sorolása 3. osztály végén a választás szerint történik.
- Csoportbontás történik a **hit- és erkölcsstan, etika** tantárgyak esetében is.
- Csoportbontási igényünket abban az esetben jelezzük a fenntartó felé és kérjük, ha az adott évfolyamon magas osztálylétszám /28 fő felett/ lépne fel.

b.) A tanórán kívül foglalkozások:

Az intézményben a tanulók számára az alábbi – az iskola által szervezett – tanórán kívüli rendszeres foglalkozások működnek igénytől és az órakeret által biztosított lehetőségtől függően:

- napközi otthon, tanulószoba
- szakkörök,
- énekkar,
- iskolai sportkörü foglalkozások,
- felzárkóztató foglalkoztatások,
- egyéni foglalkozások,
- tehetséggondozó foglalkoztatások,
- továbbtanulásra előkészítő foglalkozások.

A nem kötelező foglalkozásokra az előző tanév **május 20-ig** írásban lehet jelentkezni. Pótlejtkezést minden tanév **szeptember 10-ig** fogadunk el.

Napközis foglalkozást, tanulószobai foglalkozást a szülő kérésére minden tanulónak biztosítunk. A napközi otthon működésének rendjét a szervezeti és működési szabályzat előírásai rögzítik.

A napközis foglalkozásról való eltávozás csak a szülő személyes, vagy írásos kérelme alapján történhet a napközis nevelő engedélyével.

A tanulónak kötelező részt venni a gyógypedagógiai vagy fejlesztő foglalkozásokon, ha azt az Pedagógiai Szakszolgálat vagy a Tanulási Képességeket Vizsgáló Bizottság szakvéleményébe foglalták.

A felzárkóztató foglalkozásokra, valamint az egyéni foglalkozásokra kötelezett tanulókat képességeik, tanulmányi eredményeik alapján a tanítók, szaktanárok jelölik ki, részvételük a felzárkóztató foglalkozásokon kötelező, ez alól felmentést csak a szülő írásbeli kérelmére az intézmény vezetője adhat.

Tehetséggondozó foglalkozások szervezhetők tantárgyi, illetve tantárgyközi tematikával is. A tehetséggondozásra jelentkező tanulóknak a foglalkozásokat látogatniuk kell a teljes tanévben.

Általános szervezési szempont a felzárkóztató és a tehetséggondozó, valamint olyan egyéni kompetenciák fejlesztést szolgáló foglalkozás esetén, amely nem szorítható egy-egy tantárgy keretei közé, hogy minimum **tíz tanuló** vegyen részt a foglalkozásokon.

A tanórán kívüli foglalkozások megszervezését minden tanév elején az iskola tantárgyfelosztásában kell rögzíteni. A tanórán kívüli foglalkozások vezetőit az intézményvezető bízza meg,

akik munkájukat munkaköri leírásuk alapján végzik. Tanórán kívüli foglalkozást vezethet az is, aki nem az iskola pedagógusa.

Az osztályfőnökök évente egy alkalommal az iskola éves munkatervében meghatározott időpontban osztályaik számára tanulmányi kirándulást szervezhetnek. (lásd még 2.sz. melléklet)

Egy-egy tantárgy követelményeinek teljesítését segítik a különféle közművelődési intézményekben tett csoportos látogatások, múzeumi, kiállítási, könyvtári foglalkozások. A tanulók részvétele ezeken a foglalkozásokon – ha az tanítási időn kívül esik és költségekkel jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére különböző programokat szervezhetnek az osztályfőnökök (pl.: túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdélutánok, tánccsoportok stb.). A tanulók részvétele a szabadidős rendezvényeken önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

c.) Egyéni foglalkozások:

- Logopédiai foglalkozások (logopédus)
- SNI tanulók fejlesztése (gyógy pedagógus)
- Egyéni fejlesztő foglalkozások
- **Korrepetálások** (szaktanárok szükség szerint)
- **Versenyekre való felkészítések** (szaktanárok a versenyekhez igazodva)

A logopédiai foglalkozásokat és az SNI tanulók fejlesztő foglalkozásait utazó gyógy pedagógus szakemberek végzik a szakvéleményeknek megfelelően.

Az egyéni fejlesztő foglalkozásokat, korrepetálásokat a felmerülő igény esetén a pedagógusok végzik. A tanulmányi-, sport- és egyéb versenyekre jelentkező tanulók felkészítését szintén a pedagógusok látják el.

4. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az oktató-nevelő munka színvonalának emeléséhez és a NAT-ban, a kerettantervben javasolt fejlesztési követelményszintek eléréséhez az egyes tantárgyaknál elengedhetetlen a tárgyi eszközök, feltételek fejlesztése, hiszen csak így valósulhat meg az élményt nyújtó, motiváló, cselekvésre készítő tudásanyag prezentálása.

A hagyományos eszközöket a korszerű oktatástechnikai eszközök, módszerek együttes, komplex módon történő alkalmazásával ötvözhetjük eredményesen. Természetesen a megválasztott módszereknek, eszközöknek összhangban kell lennie a nevelői szabadsággal, a fejlesztési feladatokkal. Ezek alkalmazása egyrészt az optimális tanulási környezet megteremtése, másrészt a rendelkezésre álló feltételek függvénye.

Az 1/1998.(VII.24.) OK rendelet tartalmazza a funkcionális taneszköz jegyzéket, ami kötelező érvényű. Ennek teljesítését a mindenkori fenntartó határozatai befolyásolják.

A taneszközök kiválasztásának elvei:

Iskolánk tantestülete a helyi tanterv alapján, e fejezet rendelkezéseinek betartásával, a szakmai munkaközösség/ek véleményének kikérésével választja meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök, ruházati és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.

A **tanönyvválasztás** az adott munkaközösség és a tantestület teljes egyetértésével lehetséges, az alábbi **elvek** szerint:

- a mindenkori NAT és kerettantervvel kompatibilis legyen,
- a műveltségi területek koncentrációja lehetséges legyen,
- évfolyamonként egymásra épüljön (egyes fejezetek, egyes évfolyamok),
- nyelvezete, képanyaga vegye figyelembe az életkori sajátosságokat,
- a tanulók képességeinek a fejlesztését szolgálja,
- többségben lévő átlagos képességű tanulókhöz igazodjon,
- a helyi tanterveknek és egyéb igényeknek megfeleljen,
- munkafüzet - tankönyv anyaga illeszkedjék egymáshoz, változatos, érthető feladatokkal,
- mindennapi alkalmazáshoz nyújtson ismereteket,
- hívja fel a tanulók figyelmét a természet jelenségeire, a természetvédelemre,

- tartalmazza a korszerű technikai és tudományos eredményeket, nézeteket,
- segítse az önálló tanulást, az önálló tevékenykedést,
- a kiválasztásnál az ár és a könyvek fizikai használhatósága is nagy szerepet kap.

5. A Nemzeti alaptantervben (NAT) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályait

Az 5/2020 (I.31.) Kormányrendelet által módosított 110/2012.(VI.4.) Kormányrendelet alapján az oktatásért felelős miniszter által jóváhagyott kerettantervek alapján valósítjuk meg a NAT alapelveit, nevelési céljait, képviseljük értékeit.

A fejlesztési területek, nevelési célok a teljes iskolai nevelési - oktatási folyamat közös értékeit jelenítik meg, így láttatják a pedagógiai folyamatok egészét. Olyan átfogó területek összehangolt fejlesztését jelentik, amely a nevelési folyamat alapvető célját képezik, a tantárgyi struktúrán átívelő módon. Az egyes területek fejlesztése azonban alapfeladat egy egészséges és jól működő társadalom kialakításához.

Erkölcsei nevelés:

Alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése.

A pedagógus, sőt azon túl az iskola minden dolgozója saját magatartásával, viselkedésével, megjelenésével példaként szolgál az iskola tanulói számára. Minden egyéb nevelési cél csak ezen az alapon bontakoztatható ki. A hitelesség kérdése megkerülhetetlen. A társadalmi viselkedés általános szabályai, a morális értékrend átadása, hagyományozódása minden tantárgy tanítási órájához hozzátartozik, az említett tanári viselkedésformákon túl az iskolai élet megszervezésében, kommunikációban, kiszámíthatóságban.

Konkrét területként az erkölcsi neveléshez a hit, és erkölcsstan, az etika, valamint a közösségi nevelés anyaga kapcsolódik.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés:

A tanulók ismerjék meg a nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Intézményünk kiemelt céljai közé tartozik ez a terület, az intézmény alapvető filozófiája az, hogy csak egészséges és szilárd nemzeti öntudattal, és lokálpatrióta érzelmekkel építhető a jövő, mind szűkebb, mind tágabb pátriánkban.

A tanulókat körülvevő fizikai környezetnek ezt kell sugároznia, ezért az intézmény közösségi tereinek ilyen jellegű dekorálása, díszítése alapfeladat. A magyar, a történelem, a földrajz és az osztályfőnöki órákhoz, valamint az iskola névadójához kapcsolódó hónap eseményei közvetlen formában – e terület fejlesztése.

Ezen túl minden iskolai rendezvény, nemzeti ünnepektől az iskolán kívüli foglalkozások megszervezéséig, a Határtalanul program megvalósítása az itt elérni kívánt célok jegyében történnek.

Az intézmény igyekszik megragadni saját lehetőségein túl, minden olyan pályázati formát, amelyből ezek a feladatok finanszírozhatók.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés:

A demokratikus jogállam működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között.

A közügyekben való részvétel a megfelelő tájékozottság és megalapozott ismeretek alapján, a demokráciákban az állami és társadalmi élet mozgatórugója. Erre kötelességünk felkészíteni tanulóinkat. Célunk, hogy olyan törvénytisztelő és ismerő generációkat neveljünk, amelyek állampolgári kötelezettségük alapján országunkban biztosítják a demokratikus működés feltételeit. A témakörök alapvetően történelem és az osztályfőnöki órák anyagához tartoznak, amelynek keretében a lehetőségek szerint, különböző hivatalok meglátogatását tervezhetjük, ahol a tanulóink információt nyerhetnek arra vonatkozóan, hogy milyen állampolgári jogokkal és kötelezettségekkel rendelkeznek, és ezeket hogyan alkalmazhatják. (pl. látogatás a hivatalba)

A demokratikus értékeket megtapasztalását szolgálja a Diáktanács működése is.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése:

Az önismeret - mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló fejlődés fejlesztő képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Az ember társas lény, de az csak akkor gyakorolható megfelelően, ha saját személyiségének ismerete megfelelő alapot nyújt hozzá. Jelen terület fejlesztése alapvető pedagógiai feladat, így az iskola megragad minden

olyan, a formális tanulás keretein túlmutató lehetőséget is, amelyek ezen célok fejlesztését szolgálják. Ide tartozik minden olyan közösségi rendezvény, ahol előadás, vagy gyakorlati foglalkozás keretében e kérdéskörrel foglalkoznak.

Családi életre nevelés:

A családnak kiemelkedő jelentősége van a gyerekek erkölcsi érzékének, önismeretének, testi-lelki egészségének, közösségi létének, szokásainak kialakításában. A család a társadalom alapvető építőköve.

Napjainkban, amikor azt látjuk, hogy a család szocializációs szerepe megroppant, az ez irányba tett törekvéseink, amely a testi-lelki szempontból is komfortos családi élet bemutatása és propagálása elsőrendű kérdés.

A biológia, etika és az osztályfőnöki órák anyagához tartozó terület, valamint azokon túl minden olyan rendezvény célját és anyagát képezhető fejlesztési terület, ahol akár saját pedagógusi előadás formájában, akár iskolaorvos, védőnő, pszichológus, családsegítő szolgálat munkatársai által történt ismertető előadás olyan eszköz lehet, amely a családi életre való nevelés vonatkozásában megkerülhetetlen.

Ebben a kérdéskörben az iskolában foglalkoznia kell, a szexuális kultúra kérdésével is, amely a biológia tananyag része és a védőnő közreműködését is igénybe veszi.

A testi és lelki egészségre nevelés:

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A magyar nyelvben az egészség a teljességre utal, amely tartalmazza a megfelelő fizikai, és mentális állapotot. Meggyőződésünk, hogy a kettő nem független egymástól, ezért fejlesztése is csak együttesen lehet eredményes.

E témakörhöz a testnevelés, a biológia, az osztályfőnöki, a művészeti tantárgyak kapcsolódnak. Azon kívül minden adódó lehetőség esetén olyan szakkör és foglalkozás, amely az e témakörben jelentkező célok megvalósítását szolgálja. Intézményünkben tanulói foglalkozásokon kívül lehetőség van a tömegsport és a községi Sport Egyesület keretein belül többfajta sportolási lehetőséget is választani. Ide tartozik még a meghatározott előírások alapján a tanulók egészségügyi szűrése.

A különböző szakszolgálatokkal együttműködve, szülői együttműködés esetén, megkeressük a lehetőséget, a mentális problémák szakavatott kezelésének a biztosítására is.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség:

A Nemzeti Alaptanterv ösztönzi a személyiségfejlesztő, nevelő oktatást, melynek része az akadályozott hátrányban lévő fiatalok képességeinek fejlődéséhez szükséges feladatok meghatározása. A világ, amiben élünk, az elidegenedés és az individualizmus olyan fajta mértékét mutatja, amely már akadályozza a normális társadalmi működés megvalósulását.

Iskolánkban már hagyomány a helyi önkormányzattal közösen az „Idősek napja” és egyéb ünnepi alkalmakkor a műsorral való szolgálat.

A tanulók megtapasztalhatják az elesett magukra maradt emberek helyzetét, amelyből fakadóan felméri azt, hogy bármilyen kis segítség is nagyon fontos lehet. Ezt tevékenységet a későbbiekben is folyamatosan igyekszünk fenntartani.

Szívesen fogadjuk iskolának volt diákjai a Közösségi szolgálat teljesítésére, önkéntes munkára. Az ő példamutatásuk is segíti tanulóink szemléletének alakulását.

A magatartás értékelési szempontsora is hangsúlyossá teszi az önkéntes feladatvállalást, a közösségért végzett munkát.

Fenntarthatóság, környezettudatosság:

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát, a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használni. Meggyőződésünk, hogy a 21. század nagy kihívása az energiagazdálkodás kérdése. Intézményünk példamutatással is igyekszik elől járni ebben a témakörben. Figyeljük azokat a pályázatokat, lehetőségeket, amely az energiafelhasználás csökkentését és a környezettudatosságot szolgálja.

Ezeknek a témaköröknek jelentős területe a természettudományos tantárgyak anyagai közé tartozik, biológia, kémia, fizika órákon az adott anyaghoz kapcsolódóan, a Föld napja kapcsán vetélkedő formájában igyekszünk megvilágítani a szükséges ismereteket erre vonatkozóan. A Paksi atomerőmű szomszédságában törekszünk arra, hogy az erőmű látogatóközpontjába minden diákunk eljusson, és megismerje annak működését.

Pályaorientáció:

Az iskolának, mint intézménynek – a tanuló életkorához igazodva és lehetőségéhez képest – átfogó képet kell nyújtani a munka világáról. A tanulók látókörének szélesítése, a munka világnak kellő, alapos és széles körű bemutatása segítséget nyújthat a pályaválasztáshoz. Kirándulások szervezése, gyárlátogatás, képzésformákhoz és fakultációkhoz köthető ismeretterjesztő

előadás iskolánk életében fontos, amelyre a későbbiekben is nagy figyelmet fogunk fordítani. Jó kapcsolatot ápolunk szakmai szervezetekkel (pl.: Munkaügyi Központ, Kamarák) akik rendszeresen keresnek minket, programjukba illesztett pályorientációs tevékenységekkel.

Gazdasági és pénzügyi nevelés:

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életében meghatározó gazdasági- pénzügyi intézményekről és folyamatokról.

A felnövekvő nemzedéknek, és ennek a korosztálynak ismernie kell a mindennapos pénzügyi problémákat, a pénzzel való gazdálkodást. Célunk, hogy ezen említett területen is ismereteket nyújtsunk tanulóinknak. Erre vonatkozó információk átadásának legfontosabb színterei az osztályfőnöki óra, technika és matematika óra.

Médiatudatosságra nevelés:

A médiatudatosságra nevelés lehetővé teszi, hogy a tanulók a globális nyilvánosságnak felelős résztvevői legyenek, értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, nem utolsósorban tudjanak azok mögé látni. Intézményünk kerettantervben meghatározott feladatai szerint médiaoktatást végez.

A mindennapok világa a médiában kommunikál és manipulál, éppen ezért minden olyan tantárgy vonatkozásában, ahol ez szóba kerülhet elsősorban digitális kultúra, vizuális kultúra és osztályfőnöki órákon a tananyaghoz kapcsolódóan annak kiegészítéseként a médiát tudatosan is helyesen használó diákok kívánunk nevelni.

Tanulás tanítása:

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus feladata, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, útbaigazítást adjon, a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Ezért azon túl, hogy megfelelő szemléltető eszközökkel készül a tanítási órára, emellett minden tantárgy tanulásának megkezdése idején a tantárgyhoz kapcsolódó eredményes tanulási módszert és gyakorlást ajánl a diákok számára. Igény és szükség esetén az iskola megkeresi annak a lehetőségét, hogy azon tanulóknak, akik erre rászorulnak és igénylik, a felzárkóztató foglalkozások keretein belül, tanulási technikák tanítását is lehetővé tegye. Az osztályfőnöki tananyaghoz kapcsolódóan, az osztályfőnök vagy maga, vagy szakember segítségével ismertesse meg a különféle tanulási technikákat, módszereket.

6. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Iskolánk a mindennapos testnevelést, testmozgást a Nemzeti Köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg, heti 5 órarendi testnevelés óra keretében. Az egyesületekben igazolt sportoló, versenyző tanulóink a jogszabályi kereteknek megfelelően élhetnek a heti 2 óra alóli felmentéssel.

évfolyam	heti óraszám		
	úszás	testnevelés	összesen
1-2.	-	5	5
3-4.		5	5
féléves váltásban	2	3	5
5.	2	3	5
6-7-8.	-	5	5

A testnevelés órák megvalósítására a település sportlétesítményeit is igénybe vehetjük (torna-terem, szertár, műfüves és füves pálya). Az úszásoktatás a Paksi Tanuszodában valósul meg.

7. A választható tantárgyak, foglalkozások

Iskolánkban az alábbi foglalkozások választhatók a tanuló egyéni érdeklődésének, tehetségének kibontakoztatására, felkészülésének támogatására:

- szakkörök,
- felvételi előkészítő,
- énekkar,
- napközi,
- tanulószoba.

A foglalkozások szervezésével kapcsolatos szabályok megtalálhatók a 3.b) pont alatt.

8. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése

8.1. Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Az értékelési folyamat első lépése, előfeltétele az ellenőrzés. Az ellenőrzés az értékelés rész-művelete, amelynek során információkat gyűjtünk a tanuló teljesítményéről.

Az ellenőrzésnek alapvetően két feladata van:

- rendszeres munkára szoktat, motivál, felkészít a továbbtanulásra,
- tájékoztat a készségek fejlettségének, a tantervi követelmények elsajátításának szintjéről, a gyakran előforduló hibákról, hiányosságokról.

A mérés és értékelés fajtái:

a) DIAGNOSZTIKUS MÉRÉS - ÉRTÉKELÉS

Célja: előzetes helyzetfeltárás a tanuló tudásáról a tanulás hatékonyságának javítása érdekében. Rögzíti egy-egy tanítási-tanulási szakasz kezdetén a tanuló induló tudásállapotát, a pedagógusok számára. a fejlesztő munka alapját képezi.

Alkalmazása iskolánkban:

- DIFER mérés
- helyesírási felmérés tanév elején,
- tantárgyi tudásszint mérések a tanév elején,
- NETFITT mérés,
- országos kompetencia mérések.

Értékelése:

- százalékos formában, érdemjegy nélkül

b) FORMATÍV MÉRÉS-ÉRTÉKELÉS

Célja: folyamatos információ-gyűjtés, a tanulási-tanítási folyamat állandó kísérője. Segítő, formáló szándékú. Felhívja a figyelmet az egyéni haladás ütemére, eredményekre, hiányosságokra. A kapott mérési eredmények alapján fejlesztő hatású, egyénre vonatkozó, megerősítő vagy korrekciós nevelő-oktató munkát tudunk tervezni.

Alkalmazása:

- a tanítási-tanulási folyamat egészében történő megerősítésére, korrigálására,
- a tanulók önellenőrző, önértékelő képességének fejlesztésére.

Értékelése:

- érdemjegyekkel,
- vagy szöveges értékeléssel történik.

c) SZUMMATÍV MÉRÉS-ÉRTÉKELÉS

Célja: a tanulók fejlődésének átfogó minősítése. Adott tanulási-tanítási szakasz lezárásakor az adott tudásállapot rögzítése, viszonyítás a követelmények tükrében az induló tudásállapothoz.

Cél a minősítés.

Alkalmazása iskolánkban:

- félévet lezáró mérés (felmérő),
- hosszabb idejű projektek,
- vizsgák.

Értékelése:

- tanév közben érdemjegy (témazáró)
- tanév végén osztályzattal
- szöveges minősítéssel.

Az ellenőrzés formái:

A) Szóbeli számonkérés:

- *felelet*: a leggyakoribb forma. Ilyenkor általában a napi a tananyag ellenőrzése történik. Feleltetéskor érdemjeggyel kell kifejezni a tanári értékelést. Az érdemjegy súlya 100%.
- beszélgetés,
- kiselőadás (100%),
- beszámoló (100%),
- memoriter(50%) stb.

B) Írásbeli számonkérés:

- *témazáró dolgozat*: egy nagyobb tematikus egységet lezáró, összefüggő írásbeli ellenőrzés, melyből évente legalább kettőt kell íratni azokból a tantárgyakból, melyet osztályzattal értékelünk félévkor és év végén. A tantárgyi tanmenetekben megtalálható, hogy hány témazáró lesz az év során. A témazárók mennyisége függ a tantárgy heti óraszámától is. Az érdemjegy súlyozottan (200%) kerül be a naplóba. Beszámítása meghatározó a félévi és év végi osztályzatot illetően;
- *dolgozat*: kisebb tematikus egységet lezáró írásbeli ellenőrzés, melyből a tanár saját belátása szerinti mennyiségben és gyakorisággal írathat, ha a tantárgyi tanmenetek másként nem rendelkeznek (pl. teszt, feladatlap-értéke 100%);
- *röpdolgozat, szódolgozat*: egy-két leckét számon kérő írásbeli ellenőrzés, melynek gyakorisága a tantárgy természetéből adódik és a szaktanár önállóan dönti el gyakoriságát, ha másként nem rendelkezik a tantárgyi tanmenet. Az ezért kapott érdemjegy 50 % súlyú. (pl. teszt, röpdolgozat, feladatlap).

C) Gyakorlati számonkérés:

- munkadarab (100%),
- gyűjtőmunka (szorgalmi feladatként 50%),
- olvasónapló (100%),
- házi dolgozat (100%),
- projekttermék (100%),
- füzetvezetés (33%),
- sportteljesítmény értékelése.

D) Komplex feladatok

- portfólió (200%)
- projektfeladat (200%)

Mindezekből kiválasztva a pedagógus maga tervezi meg az ellenőrzést, értékelést, ügyelve a szóbeli és írásbeli formák helyes arányára.

Az értékelés alapelvei:

- rendszeresség: Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

- validitás: A tanulási eredményeket a szaktanárok az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelő formában ellenőrzik (szóbeli felelet, írásbeli munka, vagy gyakorlati tevékenysége alapján).

Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó tanulási eredményekre is.

Írásbeli számonkéréssel kapcsolatos alapelvek:

- A témazáró, félévi, év végi felmérő bejelentési kötelezettséggel – egy héttel a tervezett időpont előtt – íratható. Ezen felmérők értékelési szempontjait előzetesen (a megírást megelőzve) pontosan ismertetni kell.
- A tanulók munkáit két héten belül ki kell javítani (szünet és az esetleges betegség nem számít).
- Egy napon legfeljebb két témazáró íratható.
- A témazáró dolgozatra kapott érdemjegyek 200%-an **súlyozottan** (duplán számítanak) kerülnek be a naplóba.
- Ha a tanuló hosszantartó betegség, hivatalos távollét (1 hétnél több) miatt hiányzik, a felmérő csak egy hét múlva íratható meg vele.

A tanulmányi munka értékelése:

A tanuló teljesítményét érdemjeggyel kell értékelni. Az érdemjegy visszajelző, informatív értékű. A tanuló tudásának, felkészültségének visszajelzésére szolgál a tanév során több alkalommal, és a tananyag rövid időegység alatt megtanulható részének elsajátítását minősíti.

A pedagógusok a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt tanulási eredményekhez. Emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló készségei, eredményei hogyan változtak – fejlődtek-e vagy hanyatlottak – az előző értékelés óta.

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét:

- tanítási év közben rendszeresen **érdemjeggyel** értékeli,
- félévkor és a tanítási év végén **osztályzattal** minősíti.

Osztályzat legalább három érdemjegy alapján adható (heti 1 óraszámú tantárgyak). A magasabb óraszámú tantárgyak esetén legalább a heti óraszám + kettő érdemjegy alapján adható osztályzat.

A **félévi osztályzatok** azt mutatják, hogy:

- a tanuló az első félév egészét tekintve milyen színvonalon, milyen mértékben tett eleget az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek (felső tagozaton .45 és .75 század között az osztályzatok megállapításakor a szaktanár mérlegel),
- és a félév egészét tekintve miként értékelhető magatartása, szorgalma.

A **tanév végi osztályzatok** azt tanúsítják, hogy:

- a tanuló az adott évfolyamra előírt tantervi követelményeket milyen mértékben teljesítette,
- megszerzett ismeretei, tudása elegendő-e arra, hogy azt a pedagógus legalább elégségesnek minősítse (felső tagozaton .45 és .75 század között az osztályzatok megállapításakor a szaktanár mérlegel),
- megszerzett tudása elegendő-e arra, hogy a következő, magasabb évfolyam tantervi követelményeit el tudja sajátítani.

A tanulók értékelésének rendje:

- Az osztályzatról a tanulót és a kiskorú szülőjét értesíteni kell.
- Az érdemjegyeket a tanulmányi rendszerben (Kréta) lehetőség szerint még az adott tanítási napon, de legkésőbb a megszerzésüket (írásbeli formák esetén a kiosztást) követő 3 napon belül rögzíteni kell.
- Az érdemjegy, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.
- Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.
- Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érintett pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését.
- Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, a **nevelőtestület** az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

Az értékelés kategóriái:

Szöveges értékelés:

Első évfolyamon félévkor és év végén, második évfolyamon félévkor - szöveges minősítéssel kell értékelni a tanuló előmenetelét az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek elsajátításában.

A szöveges értékeléshez az intézmény pedagógusai által összeállított részletes **mondatbankot** is alkalmazzuk.

Értékelés szövegesen félévkor és év végén:

- kiválóan megfelelt
- jól megfelelt
- megfelelt
- felzárkóztatásra szorul

Második évfolyam év **végéjétől** érdemjegyekkel és osztályzatokkal kell minősíteni a tanulókat. Az érdemjegyek és osztályzatok a következők a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél:

- jeles (5),
- jó (4),
- közepes (3),
- elégséges (2),
- elégtelen (1);

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének **egységes értékelése** érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyre történő átváltását a következő arányok alapján kell elvégezniük a szaktárgyat tanító nevelőknek:

TELJESÍTMÉNY	ÉRDEMJEGY	SZÖVEGES ÉRTÉKELÉS
0-34%	1 (elégtelen)	felzárkóztatásra szorul
35-54%	2 (elégséges)	megfelelően teljesített
55-74%	3 (közepes)	
75-89%	4 (jó)	jól teljesített
90-100%	5 (jeles)	kiválóan teljesített

Az értékelés iskolánkban egységes, ezért a pedagógusnak nincs lehetősége eltérni a megadott táblázattól.

8.2. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Iskolánk nevelőtestülete azt az elvet vallja, hogy a diákok kapjanak **rendszeresen** házi feladatot, mert:

- könnyíti a tantárgyak tananyagának az elsajátítását
- segíti a tanórai munkát,
- fejleszti az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó alapkészségek fejlődését,
- fejlődik a tanulók feladat, problémamegoldó képessége,
- motiváló hatású,
- bővíti a tananyaghoz kapcsolódó információkat (könyvtár, internethasználat),
- hozzájárul az önművelés igényének a kialakulásához,
- elősegíti a tanulói teljesítmény javulását,
- szolgálja a kötelességtudat, a rendszeres és önálló munkavégzés fejlesztését,
- segíti az alulteljesítő tanulók felzárkózását, illetve a tehetséggondozást,
- hozzájárul a tanulási technikák kiépítéséhez,
- kialakítja az önálló ismeretszerzés, az élethosszig tartó tanulás eszközeinek a megismerését.

A házi feladat a tanulói kötelességek teljesítésének törvényes módja.

Az írásbeli és szóbeli feladatok arányát az egyes tantárgyak követelményrendszere határozza meg. Ezeket az arányokat az egyes tantárgyat tanító szaktanárok, tanítók hangolják össze, figyelembe véve az egyes tárgyak specialitásait, heti óraszámát.

Alapvető elveink:

A megoldásra váró **feladatok:**

- tanítási órán jól előkészítettek és megalapozottak legyenek,
- a házi feladat elsősorban tevékenység központú legyen,
- az otthoni munka élményszerű legyen,
- tanulóinkban alakuljon ki e munka tervezhetőségének, rendszerességének igénye,

- a házi feladat (lehetőség szerint) személyre szabott tanulási módszert gyakoroltasson.

A tanulók **túlterhelését** megelőzendő:

- A házi dolgozatok számát, beadásának formáját, határidejét, terjedelmét, a szaktanár, illetve tanító beszélje meg a tanulókkal.
- Fontos az egyenletes terhelés, a tanulók tudásszintjének a figyelembevétele. Figyelni kell arra, hogy a házi dolgozat témájának a kidolgozásához megfelelő forrásanyag álljon a tanuló rendelkezésére.
- A dolgozat elkészítéséhez témától függően elegendő időt kell biztosítani a tanulók számára (minimum 3 nap).
- A kötelező olvasmányt/irodalmat az adott tanév elején ki kell jelölni.

A házi feladattal, otthoni munkával szemben támasztott **követelményeink**:

- a feladatoknál figyelembe kell venni az életkori sajátosságokat,
- a tanulók kérhetik a házi feladat elkészítéséhez szükséges tanári útmutatásokat,
- a pedagógus a házi feladatot lehetőség szerint mindig ellenőrizze, beszélje meg a diákokkal,
- a szorgalmi házi feladatot a tanár jutalmazhatja,
- a házi feladat mennyisége:
  - Alsó tagozaton:

A feladott kötelező szóbeli és írásbeli házi feladat együttes mennyisége annyi legyen, hogy a következő tanítási napra az összes tantárgyra vonatkozó felkészülési idő ne haladja meg a napközis tanulási foglalkozás időtartamát.

- Felső tagozaton:

Az egyes tantárgyakból szóban és írásban elvégzendő feladatok együttes mennyisége ne haladja meg a tantárgyankénti átlagos 30 percet.

Házi feladat a pihenő napokra, hétvégére, egyéb szünetekre:

A szorgalmi időben biztosított szabadnapokra, szünetekre csak annyi kötelező írásbeli és szóbeli házi feladatot adunk, mint az egyes tanítási napokra.

8.3. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

- Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt minimális, a tovább haladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és a minimális tényanyag tudását valamennyi tantárgyból.

- A tanulók magasabb évfolyamra lépésének megállapítása a nevelőtestület jogkörébe tartozik.
- Ha a tanuló tanév végén bármely három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, nevelőtestületi döntés értelmében javítóvizsgát tehet.
- Évfolyamismétlésre kell kötelezni mindazokat a diákokat az 1. évfolyam végétől, akik az előírt tantárgyi tanulmányi követelményeket legalább négy tantárgyból nem teljesítették.
- Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:
  - az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
  - az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy, vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
  - egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott, vagy ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30 % -át meghaladja – és a nevelőtestület engedélyezi osztályozó vizsgát tehet,
  - egyéni tanrendű tanuló volt.

8.4. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

A tanulói jogviszonnyal kapcsolatos feladatok

A tanuló (egyéni munkarendű tanuló) az iskolával tanulói jogviszonyban áll.

A tanulói jogviszony felvétel, vagy átvétel útján keletkezik. A felvételtől, vagy átvételtől a - fenntartóval való egyeztetés után - az iskola igazgatója dönt.

A tanulói jogviszony a beiratás napján jön létre.

Az iskolába felvett tanulók osztályba sorolásáról az igazgató dönt.

Az általános iskola közvetlen környezetéből jelentkező tanulókat csak hely hiányában lehet elutasítani.

A tanköteles tanuló iskolába történő jelentkezésére, beiratkozására meghatározott időt és helyet nyilvánosságra kell hozni.

A felvételi eljárás szabályai:

Az általános iskolai beiratkozás idejét és körzethatárait a Kormányhivatal határozza meg és teszi közzé.

Az első osztályos beiratkozáshoz, jelentkezéshez az alábbi dokumentumok szükségesek:

- a gyermek nevére kiállított személyi azonosító okmány,

- lakcímet igazoló hatósági igazolvány,
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolás,
- a gyermek születési anyakönyvi kivonata.

A körzetes jelentkezőkön túl az üres helyekre az alábbi sorrendbe kerülnek felvételre a tanulók:

- halmozottan hátrányos helyzetű tanulók,
  - o lakóhelye, tartózkodási helye a településen van
- sajátos nevelési igényű tanuló,
- különleges helyzetű tanuló,
  - o szülője, testvére beteg vagy fogyatékkal élő
  - o testvére ennek az intézménynek a tanulója
  - o szülőjének munkahelye ebben a körzetben található /munkáltatói igazolás szükséges/
  - o a tanuló lakhelye, tartózkodási helye az iskola egy km-en belül található
  - o sorsolás útján kerül a tanuló az intézménybe

Amennyiben a körzeten kívül eső tanulók felvétele elutasításra kerül, gondoskodni kell más iskolába történő felvételéről.

Átvétel másik iskolából

A második - nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát;
- a tanuló lakcímkártyáját,
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételénél a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, élethelyzetének, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével – a fenntartóval történő egyeztetés után - az iskola igazgatója dönt. A döntésről a szülőt írásban értesíteni kell.

Felmentés lehetősége

Az igazgató **felmentheti** a tanulót kérelmére – részben, vagy egészben – az iskolai kötelező tanóra foglalkozásokon való részvétel alól, ha a tanuló egyéni adottságai, fogyatékosága, továbbá sajátos helyzete ezt indokoltá teszi.

Az egyéni munkarendű tanulót az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni, de az igazgató engedélyezheti az órák látogatását.

Az a tanuló, akit felmentettek a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, az igazgató által meghatározott időben és a nevelőtestület által meghatározott módon ad számot tudásáról.

A felmentett tanuló számára– lehetőségeink szerint - korrepetálási órát biztosítunk.

Szünetel annak a tanulónak a jogviszonya, akinek engedélyezték, hogy tanulmányait megszakítsa. A tanulónak a tanulói jogviszony szüneteltetése alatt is joga, hogy látogassa az iskola létesítményeit, tájékoztatást kapjon az őt érintő kérdésekben.

9. A tanulók jutalmazásának elvei és formái

Az iskola jutalomban részesíti azt a tanulót, aki a képességeihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít, vagy
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális, stb. versenyeken, vetélkedőkön, vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez.

Az iskolai jutalmazás formái:

Az iskolában **tanév közben** elismerésként a következő dicséretek adhatók:

- szaktanári dicséret,
- nevelői dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret

Tanév közben kapott dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni, illetve az osztálynapló megjegyzés rovatába be kell jegyezni.

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a **tanév végén:**

- kiváló tanulmányi eredményéért,
- szaktárgyi teljesítményéért,
- példamutató magatartásáért,
- kiemelkedő szorgalmaért,
- vagy fentiek együttes teljesítéséért nevelőtestületi **dicséretben** részesíthetők.

Tantárgyi **dicséretet** a pedagógus döntése alapján kaphat a tanuló. A tantárgyi dicséretet a tanuló bizonyítványába kell vezetni.

A tanév végén kitűnő és jeles eredményt elért tanulók könyvjutalmat kaphatnak, amelyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

Jeles: 1-4. osztályig: **egy négyes/jó**
                           5-8. osztályig: **két négyes/jó**

Bármely területen elért kiváló teljesítmény oklevél jutalomban részesíthető, amelyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

Könyvjutalmat és oklevelet kaphat a tanuló:

- kitűnő és jeles tanulmányi munkájáért
- képességeihez mérten szorgalmas tanulmányi munkájáért
- 8. osztály végén, az iskolai tanulmányai alatt elért eredményeiért,
- közösségi munkájáért,
- szaktanárral történő egyeztetés után művészeti-, vagy sport-eredményekért
- kiemelkedő sport-, közösségi-, és DÖK munkáért.

A felsorolt dicséretet, jutalmak adására az iskola bármely pedagógusa javaslatot tehet, de a jutalmak odaítéléséről a nevelőtestület dönt.

A nevelőtestület javaslattal élhet az önkormányzat által alapított Czuczor Márta díj odaítélésére.

10. A magatartás és szorgalom értékelése

Magatartás és a szorgalom helyi minősítési rendszere:

Tanulóink személyiségfejlődésének, neveltségi szintjük értékelésének fontos eszköze magatartásuk és szorgalmuk minősítése. A minősítési rendszerrel célunk az egységes szemléletű értékelés megvalósítása. Ennek alapja a lentebb látható táblázat, melynek alkalmazása minden pedagógus számára kötelező érvényű.

A minősítés formája havonta az érdemjegy és félévente az osztályzat:

A tanuló **magatartásának** értékelése, minősítése:

példás (5),

jó (4),

változó (3),

rossz (2).

A tanuló **szorgalmának** értékelése, minősítése:

példás (5),

jó (4),

változó (3),

hanyag (2).

Félévkor a minősítés az ellenőrző könyvbe csak **számmal** kerül be, az év végi bizonyítványba a fenti **egyszavas minősítéseket** kell beírni.

A minősítés menete:

- A tanuló magatartását és szorgalmát félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősítjük.
- Az osztályfőnök az általa gyűjtött információk alapján a félévi, illetve az év végi osztályozó értekezleten javaslatot tesz az egyes tanulók minősítési fokozatára.
- A minősítések kialakításában az osztályfőnök támaszkodik az osztályban tanító tanárok, az osztály tanulóinak véleményére.

- A minősítést megvitatja az osztályközösséggel, valamint az érintett tanulóval is.
- Változtatni kell annak a tanulónak a magatartási érdemjegyét, akinek a tanárokhoz, felnőttekhez, társaihoz való viszonya kifogásolható.
- A végleges minősítés a nevelőtestület döntése alapján alakul ki az érvényben lévő minősítési fokozatok alapján.
- Félévkor az első időszakban-, a tanév végén az egész tanévben mutatott magatartást és szorgalmat értékeljük.
- Egyéni tanrendű magatartását és szorgalmát nem kell értékelni.

MAGATARTÁS

A TANULÓ	PÉLDÁS	JÓ	VÁLTOZÓ	ROSSZ
viszonya a közösséghez	házi rendet mindig betartja, tetteit közösségi normák irányítják, tiszteltetűd, kezdeményező	szívesen részt vesz a közösségi életben, de nem kezdeményez, a házi rend szabályait betartja	tudatosan nem árt a környezetnek, de nem lehet rá számítani, a házi rendet többé-kevésbé betartja, súlyos vétsége nincs	rendszeresen árt a közösségnek, a házi rend szabályait többször, súlyosan is megszegi (Lásd. Házi rend)
személyisége	aktív, tudatosan vállalja az iskola, követelményeit, jó hatással van társaira	passzív, de szabálykövető, a viselkedésére nincs panasz, visszahúzó	hajlamos a fegyelem megsértésére, öltözködése, megjelenése életkorának nem megfelelő	rendszeresen fegyelmezetlen, gyakran használ trágár kifejezéseket, embertársaival tiszteltelen, megjelenése nem iskolába illő
felelősségérzete	fejlett, vállalja a közösség vezetését, társai érdekeit is figyelembe veszi	elfogadja a kezdeményezéseket, a rábízott közösségi feladatokat végrehajtja	sodródik a közösség mellett, alig vesz részt a feladatokban, könnyen befolyásolható	negatív tetteivel kerül a közép-pontba, nincs felelősségérzete, nincs tisztában tettei súlyával
segítőkézsége	foglalkozik társaival, keresi a javítás útját, közös gondolkodás jellemzi	együttérző, de nem foglalkozik a problémával küzdő társakkal, saját érdekei irányítják	csak a számára elfogadható tanulókkal foglalkozik	társait akadályozza, a közös feladatokat megtagadja, a közösségben visszahúzó erő

A TANULÓ

PÉLDÁS

JÓ

VÁLTOZÓ

ROSSZ

	PÉLDÁS	JÓ	VÁLTOZÓ	ROSSZ
tanulmányi munkája	céltudatos, igényes, pontos, rendszeres, folyamatos, megbízható	átlagos tanulmányi munka, csak a kötelező feladatokat végzi el	hullámzó teljesítményű, képességszinten alul teljesít, figyelmetlen	figyelmetlen, megbízhatatlan, nem végzi el feladatát
kötelelességtudata	magas fokú, minden feladatot elvégez, plusz feladatokat vállal	ösztönzésre vár, csak motiválással tehető ak- tívabbá	alulmotivált, keves feladat elvégzésére ösztönözhető	nem törődik kötelelességeivel, a rábízott feladatokat megta- gadja
érdeklődése	széleskörű, tananyagon felül is produkál, kutakodó	tananyagon belül teljesít	szétszórt	közömbös, érdeklődését nehéz felkelteni
önállóság szintje	önálló, önellenőrző, csoportos feladatokban, kez- deményező, irányító	ösztönözni kell a határos ta- nulásra ritkán vállal plusz feladato- kat csoportban készített feladatai megfelelőek	önállótlan, időnként megta- gadja az egyéni munkát, a segítséget elfogadja, csoportos feladatra nem min- dig vonható be	segítségre nem tart igényt vagy elutasítja, feladatokat szándékosan nem készít, csoportos munkára nem fog- ható
házi feladata felszerelése	rendszeresen elkészíti, mindig rendben van, társai elé példaként állítható	néha nem készíti el, ritkán hiányzik	többször nem készíti el, gyakran hiányos	sokszor nem készíti el, rendetlen, általában nincs vagy hiányos

A TANULÓKKAL SZEMBENI FEGYELMEZŐ INTÉZKEDÉSEK

Azt a tanulót, büntetésben lehet részesíteni, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
- a tanulói házirend előírásait megszegi, vagy
- igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének.

Az iskolai büntetések formái és fokozatai:

- a) szaktanári figyelmeztetés,
- b) nevelői figyelmeztetés,
- c) osztályfőnöki figyelmeztetés,
- d) osztályfőnöki intés,
- e) osztályfőnöki megrovás,
- f) igazgatói figyelmeztetés,
- g) igazgatói intés,
- h) igazgatói megrovás,
- i) tantestületi figyelmeztetés,
- j) tantestületi intés,
- k) tantestületi megrovás,
- l) valamely közösségi programtól való eltiltás (pl. rendezvény, kirándulás, stb.)
- m) az intézményből való eltanácsolás.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a **fokozatosság elve** érvényesül, de indokolt esetben a vétség súlyától függően el lehet térni.

A szaktanári beírások rögzítése a **szaktanár**, minden más beírás rögzítése az e-naplóban az **osztályfőnök** feladata. A szülő értesítése minden esetben az osztályfőnök feladata.

A felsorolt büntetések kiszabására az iskola **bármely pedagógusa** javaslatot tehet. A büntetés adásáról az erre jogosult nevelő, vitatható esetben a nevelőtestület dönt.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt írásos formában a szülő tudomására kell hozni, illetve az osztálynapló (e-napló) megjegyzés rovatába be kell jegyezni.

A tanuló súlyos köteleességszegése esetén a tanulóval szemben a magasabb jogszabályokban előírtak szerint **fegyelmi eljárás** indítható.

A fegyelmi eljárás megindításáról az intézmény vezetője dönt. A fegyelmi eljárás lefolytatása a jogszabályokban foglaltak szerint történik. (lásd. Házi rend)

A tanuló gondatlan, vagy szándékos **károkozása esetén** a tanuló szülője a magasabb jogszabályokban előírt módon és mértékben kártérítésre kötelezhető. A kártérítés pontos mértékét az intézmény vezetője határozza meg.

11. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A különböző környezetből jövő tanulók számára a tanulási esélyegyenlőség megteremtése **minden pedagógus feladata.**

A tantestület minden tagjának kötelessége betartani az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítani a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkör kialakítását, az *Esélyegyenlőségi intézkedési tervben* foglaltak megvalósítását.

Az esélyegyenlőség biztosításával kapcsolatos célok, feladatok:

- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása.
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása. Fontos a tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés, és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén.
- Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül lehetőséget teremt a sajátos nevelési igényű tanulók számára is.
- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak lehetőség szerint egyénre szabott fejlesztése és megerősítése.
- A sikeres munkaerő piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás meg alapozását szolgáló képességek fejlesztése.
- A kompetencia alapú oktatás módszertanának, eszközeinek és eljárásainak széleskörű elterjesztése (tantárgyközi projektek, kooperatív módszertanok).
- A pedagógusok módszertani kultúrájának folyamatos korszerűsítése.
- A digitális írástudás széles körű elterjesztése, mindennapi gyakorlattá válásának támogatása.
- Folyamatos kapcsolattartás és együttműködés a szülőkkel, a szülők edukálása, bevonása az iskola életébe. (Nevelési terv, projektek, Generációk párbeszéde, Szülő-suli)

11.1. Szociális hátrányok enyhítése

Szükségesnek tartjuk a területre vonatkozó naprakész információk meglétét, ezért rendszeresen felhasználjuk gyermekvédelmi rendszerünk működésének eredményeit, folyamatos megfigyeléseket végzünk, tájékozódunk a tanulók körülményeiről. Motiváljuk a szülőket, hogy szociális gondjaik enyhítésére vegyék igénybe napközis szolgáltatásunkat.

Cél: A gyermek hátrányos és veszélyeztetett helyzetének megelőzése, felismerése és a káros hatások ellensúlyozása.

Feladat: A tanulók egyéni ütemű fejlődésének segítése, a szociális hátrányok enyhítése.

Tevékenységi formák:

- Az iskola szolgáltatásainak biztosítása (napközi);
- Támogatási lehetőségek;
- Egyénre szabott fejlesztés;
- Számítógép, internet elérése, szakkörökön való részvétel;
- Kulturális rendezvények biztosítása (pl. könyvtári, múzeumi foglalkozások, előadások);
- Együttműködés a családokkal;
- Szabadidős programok; sportprogramok;
- Külső szervezetek segítségének igénybevétele, tanácsadás, felvilágosítás;
- Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- A nevelők segítő, személyes kapcsolattartása a rászoruló tanulókkal;
- A szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése (egyéni beszélgetés az osztályfőnővel, fogadóóra, családlátogatás, szülői értekezlet stb.);
- Szoros kapcsolat az Önkormányzatával, a Paksi Rendőrkapitánysággal és a Paks Kistérségi Szociális Központ iskolai kapcsolattartójával, annak érdekében, hogy a szociális hátránytól szenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek;
- Drog- és bűnmegelőzési programok;
- Mentálhigiénés programok;
- Pályaorientációs tevékenység;
- Tehetséggondozás

IV. Mellékletek

1. sz. melléklet

Tanulmányi- és sportversenyek

a) Házi versenyek

Sorszám	Megnevezés	Kapcsolódó tantárgy
1.	Csapó-nap	honismeret, történelem
2.	Föld napja	környezetismeret, természettudomány
3.	Vers- és prózaíró verseny	magyar nyelv- és irodalom
4.	Vers-és prózamondó verseny	magyar nyelv és irodalom
5.	Anyanyelvi verseny	magyar nyelv és irodalom
6.	Angol háziverseny	idegen nyelv
7.	Német háziverseny	idegen nyelv
8.	Gondolkodj!	matematika
9.	Énekeljünk együtt!	éneke-zene

b) Más intézmények által szervezett versenyek

sorszám	Megnevezés	Jellege
1.	Diákolimpiák (úszás, atlétika, mezei futás, kisiskolák versenye)	városkörnyéki, megyei, országos
2.	Bendegúz Tudásakadémia levelezős versenyek (Tudásbajnokság)	iskolai, megyei, országos
3.	Simonyi Zsigmond helyesírási verseny	iskolai, megyei, Kárpát-medencei
4.	Országos Lotz János Szövegértési és Helyesírási verseny	iskolai, megyei, országos
5.	Zrínyi Ilona matematika verseny	városkörnyéki, megyei, országos
6.	Szántai Csaba Országos Általános Iskolai Kémiaverseny	országos

7.	„Zöld környezetben” környezetvédelmi vetélkedő	Paks és TEIT települések versenye
8.	Elsősegélynyújtási verseny	városkörnyéki, megyei, országos
9.	Regélő Népmesemondó Ünnepe	Paksi Pákolitz István Városi Könyvtár Kincskereső Gyermekkönyvtára versenye
10.	Gróf Széchenyi Ödön Tűzoltó Verseny	Bonyhád
11.	Tűzkakas Diáktűzoltó Verseny	Kurd

2. sz. melléklet

Az osztály/tanulmányi kirándulások szervezésének szabályai

Osztálykirándulást szervezhet a szülői közösség és a pedagógus is egyaránt.

Tanulmányi kirándulást a pedagógus szervez. A tanulmányi kirándulás programja az iskolai tanulmányokhoz szervesen kapcsolódik.

1. Tanulmányi kirándulás:

- szorgalmi időben a megbeszéltek alapján egynapos kirándulás az ország területén belül bárhová szervezhető,
- pedagógus szervezi,
- a felelősség a szervezőé, a nevelőké,
- minden megkezdett 10 fő felett egy-egy nevelői kísérő kell,
- busznak, személyeknek biztosítás kötése kötelező,
- szülői engedélyek, nyilatkozatok beszerzése kötelező,
- autóbusz kifogástalan állapotáról írásos nyilatkozatot kell kérni a szállítótól
- tanítási napnak számít, az **első 3 órát be kell írni** tantárgyi koncentráció keretében,
- nem lehet kötelezővé tenni a kiránduláson való részvételt, de aki nem megy el, annak iskolába kell jönnie, más évfolyam óráira be kell ülnie.

2. Osztálykirándulás, ha szülő szervezi:

- a tanév során bármikor, szombati napon egynapos kirándulás,
- a felelősség a szülőké,
- a pedagógus csak vendég, kísérő, segítő lehet,
- szülők részvételéről a szervezők döntenek,
- szervezés, pénzkezelés, számlázás a szülők feladata
- busznak, személyeknek biztosítás kötelező,
- szülői engedélyek, nyilatkozatok beszerzése kötelező.

3. számú melléklet

Tanulmányi- és vizsgaszabályzat

Jogszabályi háttér: 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 64-78.§, 2011. évi CXC törvény.

A vizsgaszabályzat célja

Vizsgaszabályzatunk célja a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

A tanulmányok alatti vizsgák célja azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni.

A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint a tanulmányok alatti vizsga (*osztályozó vizsga, javítóvizsga, különbözeti vizsga, belső vizsga*)

- követelményeit,
- részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati)
- és az értékelés rendjét

a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg, és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák lebonyolításakor figyelemmel kell lenni a köznevelési törvény végrehajtása érdekében készült 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 64-78.§ rendelkezéseire.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra
- pótló vizsgákra vonatkozik.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Vizsgára jelentkezés, vizsgáztatás rendje

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

- ✓ **Különbözeti vizsgát** a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.
- ✓ **Pótló vizsgát** tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Fel nem róható ok minden olyan körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

Az intézményvezető hozzájárulhat ahhoz, hogy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők.

A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

- ✓ **Javítóvizsgát** tehet a vizsgázó, ha
  - a tanév végén – legfeljebb **három tantárgyból** – elégtelen osztályzatot kapott,

- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az intézmény vezetője által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

Javítóvizsga letételére az **augusztus 15-étől augusztus 31-éig** terjedő időszakban, osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet.

A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az intézményvezető engedélyezheti, hogy a vizsgázó előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának **elnöke** felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében

- meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
- átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
- a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

- A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja.
- A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat az Nkt. 3. melléklete szerint taníthatja.
- A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az intézmény vezetője készíti elő. Az intézményvezető felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért.

Az intézményvezető e feladata ellátása során

- dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
- írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
- ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

- A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tartható.

Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően, – így különösen rajz, festmény, számítástechnikai program formájában – kell elkészítenie.

- Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató pedagógus úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák, és ne segíthessék.
- A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató pedagógus jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tétteleket.

A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.

- Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni.
- A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.

- Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

- A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként hatvan perc.
- Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az intézményvezető engedélye alapján

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel igény esetén megnövelhető,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban is leteheti.

Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár mellett készíti el dolgozatát.

A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani.

A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb **három írásbeli vizsgát** lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.

A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.

- Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola vezetőjének, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést.

Az intézményvezető a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató pedagógus nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tény, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását.

A jegyzőkönyvet a vizsgáztató pedagógus, az iskola vezetője és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

- Az iskola vezetője az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat – az üres és a piszkosokat tartalmazó feladatlapokkal együtt – a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató pedagógusoktól.
- A jegyzőkönyveket aláírásával – az időpont feltüntetésével – lezárja és a vizsgairatokhoz mellékel.
- Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.
- Ha a vizsgáztató pedagógus a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az iskola vezetőjét.
- Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – pedagógusból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságának mérlegeli, és
  - a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
  - az adott tantárgyból – ha az nem javítóvizsga – a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy
  - amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy értékeli a vizsgázó teljesítményét.

A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait **határozatba kell foglalni**.

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb **három tantárgyból** szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

- A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie alkalomhoz illő viseletben a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdí a vizsgát, amelybe beosztották.
- A **szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként tételt vagy kifejtendő feladatot húz**, és – amennyiben szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt.
- Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgálóihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.
- Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania.
- Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.
- A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik.
- A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.
- A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett.
- A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.
- Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök **egy alkalommal** póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

- Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.
- A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottsági szakvéleménnyel megalapozott kérésére, az intézményvezető engedélye alapján
  - a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,
  - a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le,
  - a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.
- Ha a vizsgázónak engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen vagy a szóbeli vizsgát írásban tegye le, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, **két vizsgatételt** kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételeket kell kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani.
- A vizsgázó kérésére a második tétel kifejtése előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
- Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.
- A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az intézményvezető az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

A **gyakorlati vizsgarész szabályait** akkor kell alkalmazni, ha a tantárgy helyi tantervben meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg.

- A gyakorlati vizsgafeladatokat – legkésőbb a vizsgát megelőző két hónappal – az iskola igazgatója hagyja jóvá.

- A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.
- A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.
- A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket. Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.
- A gyakorlati vizsgarészt – a vizsgafeladatok számától függetlenül – egy érdemjeggyel kell értékelni. Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó nevét, születési helyét és idejét, a tan szak megnevezését, a vizsgamunka tárgyát, a végzett munka értékelését és a javasolt osztályzatot. Az értékelést a gyakorlati oktatást végző szaktanár írja alá.
- A vizsgázó gyakorlati vizsgarészre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, meghatározott esetben az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából **független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról.**

A bejelentésben meg kell jelölni, hogy melyik tantárgyból kívánnak vizsgát tenni.

Az iskola vezetője a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a **kormányhivatalnak**, aki az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

- A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

- A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

A tanuló félévi osztályzatáról a szülőt a tanulmányi rendszeren keresztül, a szülő kérésére pedig papíralapú értesítőben is kell tájékoztatni.

- Ha a tantárgy oktatása félévkor fejeződik be, a tanuló osztályzatát az év végi bizonyítványban is fel kell tüntetni.
- Ha a sajátos nevelési igényű tanulók nevelését, oktatását ellátó iskola helyi tanterve, az évfolyam követelményének teljesítéséhez egy tanítási évnél hosszabb időt határoz meg, a félévi osztályzatot a megnövelt tanítási idő felénél, az év végi osztályzatot pedig a tanítási idő végén kell megállapítani.
- Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani.
- Ha a tanuló több iskolai évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni.
- Ha a tanuló nem teljesíti az iskolai évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni.
- Ha a tanuló független vizsgabizottság előtt vagy vendégtanulóként ad számot tudásáról, a vizsgáztató intézmény a tanuló osztályzatáról a törzslapon történő bejegyzés céljából három napon belül írásban értesíti azt az iskolát, amelyikkel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló magasabb évfolyamra lépéséről – figyelembe véve a független vizsgabizottság által adott vagy a vendégtanulóként szerzett osztályzatot – az az iskola dönt, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

Ha a tanuló – a szülő kérelme alapján – a tankötelezettségének **egyén munkarend** keretében tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel.

- Az egyéni munkarend keretében tanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.
- Az iskola igazgatója köteles tájékoztatni a tanulót és a szülőt az egyéni munkarenddel rendelkező kötelességeiről és jogairól.
- Az egyéni munkarenddel rendelkező kérelmére részt vehet a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon.

- Az egyéni munkarenddel rendelkező kérelemre felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásra.

Ha a sajátos nevelési igényű tanuló, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján tanulmányait egyéni munkarend alapján folytatja, iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az az iskola gondoskodik, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

- Az iskolában nem foglalkoztatott szakemberek biztosításáról
  - a beilleszkedési, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanuló esetén a szakvéleményt kiállító pedagógiai szakszolgálati intézménynek,
  - sajátos nevelési igényű tanuló esetén az utazó gyógypedagógusi hálózat keretében kell gondoskodni.

Az intézmény köteles gondoskodni a tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatának megállapításáról akkor is, ha szakorvosi vélemény alapján **otthoni** ellátás keretében részesül tartós gyógykezelésben, és emiatt egyéni munkarend keretében folytatja tanulmányait.

➤ **Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.**

Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként az adott iskolában eltiltottak a tanév folytatásától.

- Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestületől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

A tanuló bizonyítványának kiadását az iskola semmilyen indokkal nem tagadhatja meg.

Az egyes vizsgatantárgyak részei, követelményei és értékelési rendje

A vizsgatantárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Az értékelés rendje

Az írásbeli és gyakorlati vizsgák időtartama tantárgyanként *legfeljebb 60 perc*.

A szóbeli tételsorok legfeljebb 15 tételből állnak, tételenként több elemet is tartalmazhatnak.

Ha a vizsgatantárgy írásbeli vizsgarészt is tartalmaz, akkor az írásbeli vizsga lezárását követően a vizsgáztató tanár kijavítja a dolgozatot.

A dolgozat javítása pontozásos rendszerben történjék, az egyes részpontszámokat és az egyes feladatokra kapható maximális pontszámot egyaránt meg kell jelölni.

Amennyiben a vizsga több vizsgarészt tartalmaz (pl. írásbeli vizsgarész és szóbeli vizsgarész), az egyes vizsgarészek 50-50%-ban adják az összteljesítményt.

Akár egy, akár több vizsgarészt tartalmaz a vizsgatárgy, az egyes vizsgarészekben elért pontszámok összege alapján az osztályzatot a következőként kell meg határozni:

- **0–34%**   **elégtelen**
- **35-54%**   **elégséges**
- **55-74%**   **közepes**
- **75-89%**   **jó**
- **90–100%** **jeles**

Nem egész százalékos eredmények elérése esetén a kerekítés általános szabályait kell alkalmazni.

Amennyiben a tanuló a tanulmányok alatti vizsgát több évfolyam anyagából kívánja letenni, akkor a vizsgákat minden évfolyam anyagából külön kell teljesítenie.

A vizsgatárgyak részei és követelményei

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT (1-4. évfolyam)			
Magyar nyelv	X	X	
Magyar irodalom	X	X	
Idegen nyelv	X	X	
Matematika	X	X	
Étika/Hit- és erkölcsstan		X	
Környezetismeret	X	X	
Ének-zene			X
Vizuális kultúra			X
Digitális kultúra			X
Életvitel és gyakorlat			X
Testnevelés			X

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
FELSŐ TAGOZAT (5-8. évfolyam)			
Magyar nyelv	X	X	
Magyar irodalom	X	X	
Idegen nyelv	X	X	
Matematika	X	X	
Etika/Hit- és erkölcsstan		X	
Történelem	X	X	
Természettudomány	X	X	
Fizika	X	X	
Kémia	X	X	
Biológia	X	X	
Földrajz	X	X	
Ének-zene	X		X
Dráma és színház		X	
Vizuális kultúra			X
Digitális kultúra			X
Technika és tervezés			X
Testnevelés			X

Magyar irodalom

Az írásbeli feladatlapon a vizsgáztató pedagógus a tanév során az évfolyamon tanult témakörökből feladatsort állít össze, figyelembe véve a követelményrendszert.

A dolgozat feladatait a javító tanár egyértelműen pontozza, majd az összpontszámot százalékosan értékeli a pedagógiai programban meghatározottak szerint.

Szóbeli vizsga

A vizsga során az adott évfolyam anyagában szereplő ismeretanyagról ad számot a vizsgázó tételhúzás formájában. A tételsor mindegyike 3-3 kérdést tartalmazhat.

Magyar nyelv

Az írásbeli feladatlapon elméleti illetve gyakorlati jellegű feladatok szerepelnek.

Az írásbeli vizsgán szerepelnie kell legalább egy gyakorlati írásbeliséggel kapcsolatos feladatnak.

Szóbeli vizsga

A vizsga során az adott évfolyam anyagában szereplő ismeretanyagról ad számot a vizsgázó tételhúzás formájában. A tételsor mindegyike 3-3 kérdést tartalmazhat.

Történelem

Az írásbeli vizsgarészben a vizsgáztató pedagógus a tanév során az évfolyamon tanult témakörökből kérdéssort állít össze figyelembe véve a követelményrendszert. A feladatlap tartalmaz topográfiai, kronológiai és fogalomhasználati kérdéseket is.

A szóbeli vizsgán

az adott évfolyam anyagából kell számot adnia a vizsgázónak tételhúzás formájában.

A tételeken az adott témakörben legfeljebb három kérdés szerepelhet.

Idegen nyelvek

Az idegen nyelvi vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll.

Az írásbeli vizsga számon kéri a megfelelő tanév tananyagát az évfolyam követelményei és feladattípusai szerint.

A tanuló – a fogalmazási feladat kivételével – nem használhat segédeszközt, a fogalmazási feladat megoldásakor szótár használata megengedett.

A szóbeli vizsga

Beszélgetés a kihúzott tétel alapján a meghatározott témában.

Matematika

Az írásbeli feladatlap tartalmi jellemzői az alábbiak:

- legalább hat - tíz feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti.
- A feladatok közül két feladat az alapfogalmak, definíciók, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi,
- legalább négy (egy vagy több kérdésből álló) feladat pedig a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladattípusait tartalmazza. Az utóbbi feladatok közül két feladat könnyebb (rutinfeladatok), legalább két feladat pedig az összetettebb feladatok közül való.

A szóbeli vizsga

a tanév során tanult témaköröket tartalmazza tételek formájában, amelyből egyet húz a tanuló. Felkészülés után szóbeli beszámolót tart a kihúzott tananyagból.

Fizika

A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsga feladatai a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érintik. A feladatok között szerepel az alapfogalmak, törvényszerűségek, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrző, továbbá a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladattípusait tartalmazó feladat.

A fizika szóbeli vizsgán

A tétellap két részből áll, mindkét része egy-egy fizikai jelenség legfontosabb fogalmainak és az azal kapcsolatos kísérleteknek az bemutatását, a témakörrel kapcsolatos összefüggések, tételek ismertetését tartalmazza.

Biológia

A vizsga írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsga feladatai a félév vagy tanév tananyaga fejezeteinek legalább 75%-át érintik. A feladatok között szerepelnie kell az alábbi feladattípusoknak:

- rövid válaszos feladatok
- ábraelemzés

A szóbeli vizsgán a szóbeli tétellapon legfeljebb három kifejtendő kérdés szerepelhet.

Kémia

A kémiavizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsga feladatai a félév vagy tanév tananyaga fejezeteinek legalább 75%-át érinti. A feladatok között szerepelnie kell az alábbi feladattípusoknak:

- ábra/kísérletelemzés
- számítási feladatok

A szóbeli vizsgán tételenként legfeljebb három kérdés szerepel, valamint öt kémiai fogalom meghatározása.

Természettudomány

A vizsga egy írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsga feladatai a félév vagy tanév tananyaga legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érintik.

A feladatok között szerepelnie kell az alábbi feladattípusoknak:

- ábraelemzés,
- alapvető térképi-topográfiai ismereteket ellenőrző,

- megfigyelésekre, jelenségekre végzett kísérletekre vonatkozó feladatok.

A szóbeli vizsgán a tétellapon legfeljebb három kérdés van.

Közöttük szerepeljen:

- a tanult életközösségekkel,
- természeti jelenségekkel és erőforrásokkal kapcsolatos kérdések,
- a tanult fajok felismerése, jellemzői,
- a környezet és a társadalom kapcsolatával, egymásra hatásával,
- az ember felelősségével az egészség és természetvédelem érdekében.

Földrajz

A földrajzvizsga egy írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsga feladatai a félév vagy tanév tananyaga legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érintik.

A feladatok között tartalmilag három feladattípusnak feltétlenül szerepelnie kell:

- alapvető térképi-topográfiai ismereteket ellenőrző,
- alapfogalmakra, definíciókra vonatkozó,
- természeti és/vagy társadalmi-gazdasági jelenségekkel, folyamatokkal kapcsolatos feladat.

A szóbeli vizsgán

A tétellap két részből áll. Az egyik kérdés *természetföldrajzi*, a másik kérdés *társadalom- és gazdaságföldrajzi* vonatkozású, ha a tanuló már rendelkezik a megfelelő ismeretekkel. Ennek hiányában az adott tananyag két legfontosabb fejezetét érintik a kérdések. A kérdések minden esetben egy jelenség vagy folyamat legfontosabb fogalmaira, jellemzőire, működési mechanizmusára irányulnak.

Testnevelés

A vizsga típusa: *gyakorlati vizsga*.

A vizsga testnevelés tantárgyból teljes mértékben az adott félévben/tanévben a tananyagban szereplő követelményeire épül.

A tanulók – az úszás kivételével – a gyakorlati követelményeket mutatják be sportáganként.

A gyakorlati vizsga teljes hossza legfeljebb 60 perc.

A gyakorlati bemutatás a következő sportágakat tartalmazza:

- atlétika,
- torna,
- gimnasztika,
- labdajátékok közül választhatóan egy sportág a kézilabda, röplabda, kosárlabda, labdarúgás közül.

Ének-zene

Az ének-zene vizsga alsó tagozaton gyakorlati-, felső tagozaton két vizsgarészből áll: *írásbeli és gyakorlati* részekből.

Az írásbeli vizsga feladatai a félév vagy tanév tananyaga legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érintik, témái:

- zenei fogalmakat, különböző zenetörténeti korok témakörét,
- -kottairást, kottaolvasást öleli föl.

A gyakorlati részben a vizsgázónak

-a tanult dalokból kell énekelnie,

- szolmizálás, kézjelek,

- ritmus tapsolni/visszatapsolni, ritmushangszert megszólaltani.

Digitális kultúra

A vizsga egy feladatlapon szereplő feladatok **gyakorlati megoldásából** áll.

A gyakorlati feladatlapon tartalmi jellemzői az alábbiak:

- Legalább két, de legfeljebb három (egyenként esetleg több részből álló) feladattal áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti.

Segédeszközök: - számítógép

Vizuális kultúra

A gyakorlati vizsgán a tanév során feldolgozott vizuális probléma/problémák megoldását tartalmazó feladatot kell elvégezni.

A gyakorlati vizsgához szükséges eszközök:

- A4-es rajzlap,
- puha grafit, körző, vonalzó
- színes technikához alkalmas eszköz.

Technika és tervezés

Gyakorlati vizsgán a tanév során feldolgozott technikai probléma/problémák megoldását tartalmazó feladatot kell elvégezni.

A gyakorlati vizsgához szükséges eszközök:

- A4-es rajzlap,
- puha grafit, körző, vonalzó
- színes technikához alkalmas eszköz.

Etika

A vizsga egy szóbeli vizsgarészből áll.

A szóbeli tételsor a félév vagy tanév tananyaga legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti.

Dráma és színház

A vizsga egy szóbeli vizsgarészből áll.

A vizsga feladatai a félév vagy tanév tananyaga legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érintik.

V. Legitimációs záradékok

Dunaszentgyörgyi Csapó Vilmos Általános Iskola
7135 Dunaszentgyörgy, Várdomb utca 26.
Telefon: 75/536-010
E mail: titkarsag@csapo-dsztgyorgy.edu.hu

Ikt.sz.: 220/2025

Tárgy: Pedagógiai Program elfogadása

A Dunaszentgyörgyi Csapó Vilmos Általános Iskola Pedagógiai Programját és módosításait a nevelőtestület 2025. július 1-i ülésén megismerte. A nevelőtestület véleményezési jogát a jogszabályoknak megfelelően gyakorolja, melyet aláírással igazolok.

Dunaszentgyörgy, 2025. július 1.

aláírás

Dunaszentgyörgyi Csapó Vilmos Általános Iskola
7135 Dunaszentgyörgy, Várdomb utca 26.
Telefon: 75/536-010
E mail: titkarsag@csapo-dsztgyorgy.edu.hu

Ikt.sz.: 220/2025

Tárgy: Pedagógiai Program elfogadása

A Dunaszentgyörgyi Csapó Vilmos Általános Iskola Pedagógiai Programját és módosításait a Szülői Munkaközösség 2025. július .../..... ülésén megismerte. A Szülői Munkaközösség véleményezési jogát a jogszabályoknak megfelelően gyakorolja, melyet aláírással igazolok.

Dunaszentgyörgy, 2025. július /.

aláírás

Dunaszentgyörgyi Csapó Vilmos Általános Iskola
7135 Dunaszentgyörgy, Várdomb utca 26.
Telefon: 75/536-010
E mail: titkarsag@csapo-dsztgyorgy.edu.hu

Ikt.sz.: 220/2020

Tárgy: Pedagógiai Program elfogadása

A Dunaszentgyörgyi Csapó Vilmos Általános Iskola Pedagógiai Programját és módosításait az Intézményi Tanács 2025. július ..A..... ülésén megismerte. Az Intézményi Tanács véleményezési jogát a jogszabályoknak megfelelően gyakorolja, melyet aláírással igazolok.

Dunaszentgyörgy, 2025. július ..

.....
aláírás